POGODA
Dzisiaj przeważnie pochmurnie z możliwością opadów deszczu lub śniegu, najwyższa temperatura 39 F (4,4 C).
Jutro przeważnie słonecznie.
Wschód słońca o godz. 7:17 rano, zachód o godz. 4:38 po poł.

Dziennik Związkowy
POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908
AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

KALENDARZYK
Dzisiaj wtorek, 9 stycznia — Juliana, Marceliny.
Jutro środa, 10 stycznia — Wilhelma, Dobrosława.
Pojutrze czwartek, 11 stycznia — Honoraty, Matyldy.

No. 6 Rok (Vol.) LXXXIII | CHICAGO, IL, Wtorek, 9 Stycznia (January 9), 1990 | Telefon wszystkich biur 286-0141 | 50¢

W dzisiejszym numerze znajdziecie:

* Nad tezami pewnej rezolucji (str. 3)
* W dziale z techniką na ty "Rok biomedycyny" (str. 2)
* Polityczna panorama (str. 3 i 5)
* Ogłoszenia organizacyjne (str. 5)
* J. Rozwadowski — Sytuacja w ZSRR (str. 3)
* W dziale kobiet — Dlaczego się z nami żenią (str. 4)
* S. Kamiński — Wspomnienia z Kołymy, cz. 6 (str. 2)

Członek NRD-owskiej straży granicznej obserwuje przedstawiciela zachodniej firmy umieszczającego na wschodniej stronie Muru Berlińskiego ogłoszenia o świadczonych usługach. Kampania "Saatchi & Saatchi" posiada swoją siedzibę w Wielkiej Brytanii i jest pierwszą firmą zachodnią, która do swojej ogłoszeniowej działalności użyła fasady tej budowali.

Delegacja Czechosłowacji odwiedzi Izrael

Praga (Reuter) — Jak podały władze izraelskie, delegacja czechosłowacka ma jutro, tj. we wtorek złożyć wizytę Izraelowi w celu przedyskutowania sprawy nawiązania stosunków dyplomatycznych zerwanych w 1967 roku.

Czechosłowacja, w której niedawno prezydentem został pierwszy od 1948 roku nie-komunista, Vaclav Havel byłaby kolejnym krajem bloku wschodniego, który chce odnowić — zerwane 22 lat temu — więzi dyplomatyczne z państwem izraelskim, z widoczną aprobatą Związku Sowieckiego.

Z bloku tego jedynie Rumunia utrzymywała normalne stosunki z Izraelem przez cały czas. Minister spraw zagranicznych Węgier złożył wizytę w Izraelu, jako pierwszy przedstawiciel państw Układu Warszawskiego, w celu ich powtórnego nawiązania.

Polska ma zamiar odnowić w pełni stosunki dyplomatyczne z państwem izraelskim na początku tego roku.

Związek Sowiecki ma już ustabilizowane pierwsze więzi na poziomie konsularnym, a izraelski minister nauki, Ezer Wiezman aktualnie przebywa z wizytą w Moskwie. (eb)

Okręty USA u wybrzeży Kolumbii

Bogota. (CT) — W miniony poniedziałek statki amerykańskiej marynarki wojennej pożeglowały w kierunku wód terytorialnych Kolumbii, a akcja ta natychmiast spotkała się z oporem ze strony kolumbijskiej.

Uznawane za niezależne "Radio Caracol" oznajmiło w poniedziałek, iż minister spraw zagranicznych Kolumbii Julio Londono Paredes podał się do dymisji, ponieważ nie miał pełnego poparcia rządu wyrażając swą krytykę na temat wysłania amerykańskich okrętów wojennych na wody terytorialne Kolumbii.

Tymczasem w Washingtonie przedstawiciele administracji prezydenta Busha zapewnili, iż Stany Zjednoczone nie zamierzają dokonywać pełnej blokady morskiej Kolumbii. Podobne zapewnienia wystosował rząd prezydenta Virgilio Barco.

Kolumbijska ambasada w Washingtonie wystosowała w poniedziałek oświadczenie stwierdzające, iż USA nie zamierzają dokonywać blokady morskiej. Stany Zjednoczone ze swej strony zapewniły, że nie będą przeszkadzać w żegludze kolumbijskich statków handlowych.

Rzecznik Departamentu Stanu Margaret Tutwiler stwierdziła, iż "blokada oznaczałaby wstrzymanie wszelkiej żeglugi, a to nie jest celem Stanów Zjednoczonych."

Z zapewnień przedstawicieli Departamentu Obrony wynika, iż zadaniem amerykańskich okrętów wojennych znajdujących się u wybrzeży Ameryki Łacińskiej jest kontrolowanie ruchu samolotów i statków podejrzanych o przemyt narkotyków.

Z doniesień wynika, iż wybrzeża Kolumbii patrolują samoloty zwiadowcze typu E-2C Hawkeye, które potrafią wykonywać podobne zadania, co samoloty wczesnego ostrzegania AWACS. Równocześnie w kierunku kolumbijskich wód terytorialnych udał się lotniskowiec "USS John F. Kennedy" i krążownik "USS Virginia."

Z zapewnień rządu Stanów Zjednoczonych i Kolumbii wynika, iż amerykańskie okręty wojenne mają prawo jedynie przechwytywać jednostki podejrzane o przemyt narkotyków. Nie wolno im zestrzeliwać podejrzanych samolotów, ani też niszczyć podejrzanych okrętów. (ak)

MCK potwierdza informację o napaści na polski statek

Warszawa (UPI) — Rzecznik rządu Stefan Staniszewski na poniedziałkowej konferencji prasowej zawiadomił dziennikarzy, że polski frachtowiec "Bolesław Krzywousty" został zaatakowany przez erytrejskich rebeliantów w dniu 3 stycznia. Losy 29-osobowej załogi i pasażera, którym według niesprawdzonych źródeł, była małżonka jednego z marynarzy, nie są dotychczas znane.

Informacje o tragicznych wyda-

(Ciąg dalszy na str. 6)

NATO odrzuciło propozycję przywódcy komunistów z NRD

Bruksela (Reuter) — Przymierze Atlantyckie odrzuciło propozycję przywódcy wschodnioniemieckiej partii komunistycznej, Gregora Gysi o masowych cięciach personelu sił zbrojnych obu państw niemieckich. Jego wniosek przewidywał usunięcie wszystkich obcych oddziałów z terenu Wschodnich i Zachodnich Niemiec około 1999 roku przy zmniejszeniu ich własnych sił o połowę już w przyszłym roku.

NATO odrzuciło plan nie chcąc stwarzać "specjalnej strefy kontroli zbrojeń". RFN przyjął go chłodno. Rzecznik bońskiego rządu Hans Klein nie potraktował wezwań Gysi'ego poważnie i poradził mu, by zajął się problemami NRD zamiast wymyślaniem "spektakularnych propozycji".

Według przywódcy wschodnioniemieckich komunistów, oba państwa niemieckie stanowiące linie frontowe paktów militarnych (NATO i Układu Warszawskiego) powinny podjąć inicjatywę rozbrojenia centralnej Europy.

Od zwycięstwa nad siłami faszystowskimi w 1945 roku, na terytorium niemieckim stacjonują wojska sowieckie, amerykańskie, brytyjskie i francuskie. ZSSR utrzymuje w NRD 380,000 żołnierzy a USA w RFN — 246,000. Znajdują się tam również oddziały brytyjskie, w sile 67,000 ludzi i francuskie liczące 50 tysięcy.

Związek Sowiecki wycofuje 50,000 żołnierzy z Europy Centralnej, w tym również z NRD w ramach porozumienia o zmniejszeniu liczebności sił obu paktów o pół miliona

(Ciąg dalszy na str. 6)

Czy RWPG przetrwa?

Sofia (Reuter) — Reprezentanci państw należących do Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (znanej światu zachodniemu jako Comecon) zebrali się dziś w Sofii by przedyskutować niepewną przyszłość organizacji w obliczu politycznych i ekonomicznych zmian w Europie Wschodniej.

Oprócz siedmiu państw członkowskich Paktu Warszawskiego do RWPG wchodzą: Kuba, Mongolia i Wietnam. Premier Bułgarii Georgi Atanasow w przemówieniu otwierającym obrady mówił o utracie dynamizmu organizacji założonej w 1949 roku, a za główny cel sesji uznał poddanie dokładnej analizie tego "negatywnego fenomenu".

Minister finansów z Czechosłowacji, Vaclav Klaus, jeden z głównych zwolenników przeprowadzenia głębokich zmian w operacjach RWPG podkreśla konieczność zgody na zatwierdzenie sowieckiej propozycji o wprowadzeniu wymiany handlowej w oparciu o ceny na rynkach światowych i w wymienialnej walucie.

Wydaje się, że wszyscy skłaniają się do przyjęcia tej propozycji, choć nie zastosowanie jej w życiu w okresie przejściowym będzie stanowić poważny problem. Wśród obecnych na sesji panuje przekonanie, że RWPG nie zostanie rozwiązana lecz przetrwa w jakiejś formie, najprawdopodobniej dalekiej od obecnej.

Węgry wystąpiły z planem stworzenia tzw. wewnętrznego RWPG wraz z Polską i Czechosłowacją, które znajdują się na takim samym poziomie gospodarczego rozwoju. Krytycy organizacji w jej obecnym kształcie otwarcie mówią o ułomnościach obowiązującego systemu handlu w państwach bloku sowieckiego, który sparaliżował konkurencję i zahamował rozwój technologiczny stwarzając tym samym fatalne warunki bytu i chroniczne braki na rynkach państw członkowskich.

Propozycje o wyrównaniu cen do cen światowych oraz stosowaniu we wzajemnym handlu wymienialnej waluty przedstawił w ub. miesiącu premier ZSSR, Nikolai Ryżkow. Stanowi ona odzwierciedlenie niezadowolenia Moskwy z niskiej jakości produktów innych państw swego bloku, które otrzymuje w zamian za ropę naftową i inne surowce.

Jej wschodnioeuropejscy partnerzy handlowi obawiają się, że używanie wymienialnej waluty pozwoli Moskwie na zakup potrzebnych artykułów na Zachodzie, co pozostawi je bez rynktów zbytu na ich własne wyroby. (eg)

Obietnice Busha wobec farmerów USA

Orlando, Fla. (UPI) — Ogłaszając, iż "to co jest dobre dla rolnictwa, dobre jest też dla Ameryki" prezydent George Bush poinformował przedstawicieli farmerów amerykańskich, iż pragnie, by bliska zatwierdzenia ustawa rolnicza dała farmerom więcej elastyczności w podejmowaniu decyzji w rodzaju swych upraw.

Wygłaszając przemówienie na forum Farm Bureau Federation, największej w USA organizacji grupującej farmerów, Bush stwierdził, iż polityka rolna nastawiona na rynek pozwoli na to, co "Amerykanie potrafią najlepiej czyli na wolną konkurencję."

"Amerykańscy farmerzy muszą odgrywać konstruktywną rolę w handlu międzynarodowym" — oświadczył Bush dodając, iż "naszym głównym celem jest wolny rynek i niczym nieskrępowany handel międzynarodowy.

Naczelnym zadaniem ustawy rolniczej z 1990 roku, która przedstawi zarysy federalnej polityki rolnej na okres najbliższych pięciu lat, będzie stworzenie takiej sytuacji, gdzie wolny rynek decydował będzie o rodzaju upraw, a nie różnego typu inicjatywy rządowe.

Główne założenia nowej ustawy Bush po raz kolejny przedstawił Federacji zrzeszającej 3.8 mln farmerów i ich rodzin, lecz i tym razem nie wyszczególnił sposobów, przy pomocy których chciałby cel ten osiągnąć.

Prezydent obiecał, iż "ustawa rolnicza, negocjacje w sprawie wolnego handlu międzynarodowego oraz obniżenie zysków kapitałowych będą jego głównymi problemami do rozwiązania w roku bieżącym."

Bush przyznał, iż jego administracja popiera sprawę rozszerzenia powiązań ekonomicznych z krajami Europy Wschodniej i Związkiem Sowieckim, co "przynieść musi zyski dla obu stron. (ak)

100 tys podań czeka

Washington (Reuter) — W okresie ostatnich trzech miesięcy czyli od czasu wprowadzenia zmian w przyjmowaniu sowieckich uchodźców około 100 tys. obywateli ZSSR zwróciło się o przyznanie im azylu w Stanach Zjednoczonych.

Po zaprzestaniu traktowania Polaków i Węgrów jako uciekinierów politycznych Departament Stanu USA zamierza to samo uczynić wobec Czechów i Słowaków, a w terminie późniejszym także wobec Rumunów.

Nowe przpisy dotyczące przyjmowania sowieckich uciekinierów weszły w życie 1 października ub. r. Ustalono wówczas, iż każdy obywatel ZSSR pragnący emigrować do USA musi podanie o wyjazd składać już w ambasadzie amerykańskiej w Moskwie.

W przeszłości przeważająca większość sowieckich Żydów najpierw otrzymała wizy izraelskie, a następnie wyjeżdżała do Wiednia lub Rzymu, by tam rozpocząć starania o wyjazd do USA.

W tym samym czasie USA oświadczyły, iż rocznie przyjmować będą jedynie 50 tys. sowieckich uchodźców. W roku 1990 natomiast aż 40 tys. Z wyznaczonego limitu USA przyjmą spośród uciekinierów przebywających w obozach we Włoszech i Austrii.

Liczba osób pragnących wyjechać do USA jest tak ogromna, że władze USA zwróciły się do innych krajów zachodnich o przyjęcie części sowieckich uchodźców. (ak)

Havel odwiedzi Związek Sowiecki

Moskwa (UPI) — Nowy prezydent Czechosłowacji Vaclav Havel odwiedzi w przyszłym miesiącu Związek Sowiecki

Nowe władze Czechosłowacji stoją w obliczu potencjalnego konfliktu z ZSSR. Minister finansów Vaclav Klaus wezwał w czwartek do likwidacji Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej.

Zapowiedział też wycofanie się Czechosłowacji z RWPG, jeżeli propozycja jego zostanie odrzucona.

Napięcia w ZSSR trwają

Moskwa (Reuter) — Dodatkowe oddziały sił bezpieczeństwa przybyły do odległego regionu Kaukazu, gdzie narasta napięcie między Gruzinami a Osetyjczykami.

Rzecznik Frontu Narodowego autonomicznego regionu Południowej Osetii, wchodzącego w skład republiki Gruzji, oświadczył, że Gruzini oskarżający Osetyjczyków o śmierć niemowlęcia, wzmocnili ostatnio blokadę dróg prowadzących do stolicy regionu, Ckinwali.

"Ekstremiści gruzińscy formalnie zablokowali Ckinwali" — powiedział rzecznik przez telefon. — Nikt nie może się stąd wydostać".

Stwierdził on, że dodatkowe siły ministerstwa spraw wewnętrznych przybyły ostatnio do Osetii. Dziesiątki osób odniosło obrażenia w sporadycznych starciach wybuchających od czasu zaistnienia otwartego konfliktu w listopadzie.

W piątek organ komunistycznej partii Gruzji "Zaria Wostoka" podał, że 9-miesięczne dziecko zostało zabite, gdy grupa uzbrojonych mężczyzn wtargnęła do gruzińskiego domu. Oświadczenie podpisane przez grupę gruzińskich dziennikarzy mówi, że niemowlę poniosło śmierć podczas jednego z "powtarzających się pogromów", prowadzonych przez Osetyjczyków przeciwko Gruzinom.

Rzecznik Frontu Narodowego oświadczył, że dochodzenie nie potwierdziło tych zarzutów i określił incydent jako "nieszczęśliwy wypadek, który poważnie zaognił sytuację".

W Azerbejdżanie ok. 1,100 demonstrantów na sowieckim brzegu rzeki Araks, która oddziela ZSSR od Iranu, skandowało w niedzielę muzułmańskie hasła. Podobna grupa zebrała się na irańskim brzegu.

Demonstranci w Azerbejdżanie domagają się prawa podróżowania do przygranicznego regionu Iranu. Tak jak Irańczycy, mieszkańcy Azerbejdżanu są przeważnie szyickimi muzułmanami. (kc)

18-miesięczna służba wojskowa

Warszawa (Reuter) — Polacy w wieku poborowym będą musieli odsłużyć w wojsku 18 miesięcy zamiast dotychczasowych 2 lat, a liczba żołnierzy zostanie zredukowana, oświadczył minister obrony Florian Siwicki.

W wywiadzie opublikowanym w piątek przez "Rzeczpospolitą" Siwicki powiedział, że po redukcji 33,000 żołnierzy w 1989 roku, nastąpi ograniczenie armii o 10,000 osób w roku bieżącym — do liczby 300,000. W 1990 roku zostanie zlikwidowanych 57 jednostek, 450 czołgów, 200 dział i 100 transporterów opancerzonych, a wydatki na cele wojskowe zmniejszą się w porównaniu z rokiem ubiegłym o 5 procent.

W 1989 roku zlikwidowano 68 jednostek, 400 czołgów, 700 dział, 600 transporterów i 80 samolotów, dodał Siwicki.

Projekt budżetu na rok 1990 przewiduje 1 miliard dolarów na cele wojskowe, co stanowi 9.1 procent budżetu państwa. (kc)

Salwadorscy żołnierze sprawcami zbrodni

San Salvador (CT) — Prezydent Salwadoru Alfredo Cristiani oświadczył w minioną niedzielę, iż sprawcami masakry sześciu jezuickich księży w dniu 16 listopada ub. r. byli salwadorscy żołnierze.

W trwającym zaledwie pięć minut przemówieniu telewizyjnym wygłoszonym do narodu Cristiani nazwał listopadową zbrodnię "ohydną" stwierdzając jednocześnie, iż ustalono, że brały w niej udział "niektóre elementy sił zbrojnych."

Prezydent Salwadoru nie wymienił dokładnie kto dopuścił się tego ohydnego czynu, ani nawet nie podał rangi oficerów, którzy wydali rozkaz zamordowania jezuitów.

Z wystąpienia wynika, iż od samego początku dochodzenie w tej sprawie prowadzone jest w sposób profesjonalny. Biorą w nim udział agenci ze Stanów Zjednoczonych i Hiszpanii, a w miniony weekend do pomocy przybyli jeszcze detektywi Scotland Yardu.

Cristiani zapewnił też, iż utworzono honorową komisję specjalną, w której skład wchodzą wysocy rangę oficerowie oraz powszechnie szanowani adwokaci cywilni, których zadaniem jest ustalenie dokładnych okoliczności zbrodni oraz wyjawienie całej prawdy towarzyszącej morderstwu.

Przywódca Salwadoru przyrzekł, iż odpowiednia kara spotka wszystkich ludzi biorących udział w morderstwie niewinnych osób.

Wcześniej płk. Rene Emilio Ponce, szef połączonych sztabów salwadorskiej armii poinformował, iż elitarny Atlacatl Batalion otrzymał kategoryczny zakaz opuszczania koszar. Podkreślił jednakże, iż 47 żołnierzy tego batalionu oraz dwu oficerów nie zostali aresztowani.

Sześciu jezuickich księży będących jednocześnie wykładowcami na Central American University przed świtem 16 listopada ub. r. zostało wywleczonych z łóżek i zamordowanych strzałem w głowę. Razem z nimi zginęła właścicielka domu Julia Ramos oraz jej 15-letnia córka Celina.

Prezydent Cristiani obiecał nagrodę w wysokości $250 tys. za udzielenie informacji, które doprowadzą do aresztowania i skazania sprawców zbrodni. (ak)

Z Techniką i Nauką, Na Ty . . .

Dr inż. Andrzej Michalik
P.O. Box 41-594, Chicago, IL 60641

Rok biomedycyny

Historycy mają tendencję do utożsamiania zmian w dziejach ludzkości z osobami przywódców politycznych. Prawdą jest, że pojedyncze osoby obdarzone charyzmą, mogą wpływać na bieg historii, lecz żaden z polityków nie jest w stanie zwiększyć polonów rolnych bez pomocy i porady specjalistów, przedłużyć życie ludzkie bez odpowiedniego zaplecza medycznego oraz podnieść wiedzę i wykształcenie narodu bez całej armii nauczycieli i odpowiedniego zaplecza telekomunikacyjnego.

Przed realizacją haseł o sprawiedliwym podziale bogactw, trzeba budować i wytwarzać to, co przyjdzie dzielić. W przeciwnym razie pozostanie tylko równe rozdzielenie biedy.

Prawdziwym motorem zmian naszej cywilizacji jest nauka. Dzięki odkryciom dokonywanym na naszych oczach zmienia się nasze otoczenie, styl życia i coraz pełnie realizowane są ludzkie potrzeby. Wprawdzie często narzekamy na zmęczenie cywilizacją techniczną, lecz spróbujmy sobie wyobrazić życie bez samochodu, współczesnego domu z wygodami i bez zaplecza medycznego, gdy każde zranienie groziłoby śmiertelną chorobą. Gdy tęsknimy za dawnymi wiekami, kiedy powietrze i woda były czystsze, musimy pamiętać, że przeciętna życia człowieka wynosiła 30–40 lat.

W ostatnich latach nauka zaczęła bardziej interesować się zagadką życia, traktując ją jednak inaczej niż przed laty. Dawniej starano się poznać i sklasyfikować właściwości żywych organizmów, obecnie naukowcy poznają jak te cechy poprawić, a nawet stworzyć nowe organizmy o pożądanych cechach.

Charakterystyczne dla współczesnej nauki jest to, że odkrycia dokonywane są przez całe zepoły naukowców, często prawie jednocześnie w wielu laboratoriach rozsianych po świecie. Obecnie nie można już przypisywać wielkich odkryć jednemu naukowcowi, który dochodził prawdy przez wiele lat samodzielnej pracy. Współczesne odkrycia dokonują się dzięki kolektywnej pracy, wymianie informacji i dużym nakładom finansowym na utrzymanie zespołów ludzkich i laboratoriów.

Przeglądając ostatni rocznik czasopisma "Science" można dojść do wniosku, że największymi pieniędzmi na badania naukowe dysponuje medycyna i rolnictwo. Ponad połowa artykułów w tym czasopiśmie poświęconym wszystkim dziedzinom nauki (od archeologii do badań kosmicznych) opisywała w ub. roku nowe odkrycia na polu biologii i biomedycyny.

Jednym z największych odkryć ostatnich lat jest łańcuchowa reakcja powielania DNA (Polymerase Chain Reaction). Niezwykle złożone łańcuchy białkowe, w których zapisana jest informacja o wszystkich cechach organizmu powielają się normalnie wewnątrz komórek w powolnym i złożonym procesie przemiany materii. Powielanie to i będące jego następnstwem rozmnażanie i odnawianie komórek jest istotą życia i dotychczas uważano, że łańcuchy DNA można budować tylko w żywych organizmach.

W ub. roku z wielu laboratoriów biologicznych doniesiono, że można rozmnażać DNA poza żywymi organizmami, w procesach, które można nazwać czysto chemicznymi. Uzyskano przy tym kilkaset razy większą szybkość pomnażania wybranych łańcuchów białkowych.

Najbardziej spektakularne zastosowanie nowej techniki, to identyfikacja genów. Z odrobiny włosa można wyselekcjonować a następnie powielić miliony razy geny mogące być podstawą stwierdzenia pokrewieństwa dzieci i rodziców, do identyfikacji przestępców lub do odtworzenia gatunków dawno wymarłych zwierząt, których szczątki zachowały się w lodowcach.

Nowa metoda powielania DNA daje biologom i lekarzom możliwości szybkiej analizy cech genetycznych i stwierdzenia ewentualnych uszkodzeń będących przyczyną wielu chorób dziedzicznych. Być może tylko miesiące dzielą nas od zidentyfikowania wielu groźnych chorób nieznanego dotąd pochodzenia (np. choroba Altzheimera). We wrześniu ub. roku doniesiono np. o zidentyfikowaniu uszkodzenia genetycznego będącego przyczyną dziedzicznej choroby zwanej cystic fibrosis. Choroba ta polegająca na złym wydzielaniu śluzu wyścielającego jelita i płuca, występuje średnio u 1 dziecka na 1,000 noworodków (głównie rasy białej). Jest to przyczyną niekończących się dolegliwości trawiennych, zapaleń płuc i prowadzi do zgonu już w latach dziecięcych i młodzieńczych. Obecnie będzie można wykrywać potencjalną możliwość tej choroby u rodziców a nawet wykrywać ją we wczesnym etapie ciąży.

Pod obserwacją biologów i lekarzy znalazły się geny odpowiedzialne za powstawanie nowotworów. Okazało się, że te tzw. onkogeny nosi każdy człowiek, a nawet każda żywa istota. Powodują one niezwykle szybki i niekontrolowany wzrost komórek, lecz normalnie działanie ich jest blokowane przez inne geny. Dotychczas opracowane terapie były sprawdzane i usprawniane na żywych organizmach. Obecnie oczekuje się szybkiego opracowania nowych metod leczenia nowotworów korzystając z genów ludzkich powielanych wspomnianą metodą "chemiczną". Być może badania te doprawadzą do opracowania metody zapobiegania nowotoworom, czegoś w rodzaju szczepionki lub lekarstwa, które nie dopuszczą do "ożywiania" onkogenów.

Pewne postępy zanotowano w walce z chorobą AIDS. Jedynym dotychczasowym lekarstwem hamującym rozwój tej choroby był specyfik zwany AZT. Okazało się jednak, że działanie tego leku ustępuje po ok. 18 miesiącach jego przyjmowania. W połowie ub. roku doniesiono o opracowaniu nowego specyfiku zwanego DDI i skierowaniu go do badań klinicznych. Okres badań jest jednak zbyt krótki, aby stwierdzić jego skuteczność. Wyprodukowano też szczepionkę zapobiegającą AIDS u małp, lecz problem jak zbadać jej skuteczeność na ludziach.

W ub. roku wprowadzono na rynek nowe preparaty hormonalne uzyskane metodami inżynierii genetycznej. Dużym sukcesem było opracowanie metody produkcji hormonu zwanego Epogen, wpływającego na wzrost poziomu czerwonych ciałek krwi. Zastrzyk tego hormonu może wystarczyć zamiast transfuzji krwi po obszernych zranieniach, zabiegach chirurgicznych oraz w wielu chorobach. Zapobieganie to problemowi deficytu krwi oraz przenoszeniu chorób związanych z transfuzją.

Wprowadzono również na rynek (tylko we Francji i Chinach) hormon w pigułce zwanej RU 486, powodujący bezbolesne i samoistne poronienie we wczesnym okresie ciąży. Działanie jego polega na odwróceniu zmian hormonalnych, które pojawiają się w organizmie kobiety po zapłodnieniu. Nie są jednak poznane ewentualne skutki uboczne tego preparatu i inne kraje nie chcą na razie dopuścić do jego dystrybucji, chociaż są doniesienia o korzystnym jego działaniu w niektórych przypadkach raka i kilku innych chorobach.

Istotny postęp zanotowano w przeszczepianiu organów. Dotychczasową obroną przed odrzuceniem przeszczepu był specyfik zwany cyclosporin A. Obecnie opracowano znacznie skuteczniejszy specyfik FKJ 506, który ma zupełnie inną strukturę. Obserwacje działania tych dwóch specyfików pozwalają na dalsze poznawanie mechanizmów obrony człowieka i opracowanie takich metod, aby nie odrzucane były przeszczepy, lecz jednocześnie, aby nie był osłabiany mechanizm obrony przed infekcjami.

Na koniec chciałbym wspomnieć o nowej aparaturze pozwalającej na podglądanie żywych struktur w wielomilionowych powiększeniach. Dotychczas używane mikroskopy elektronowe (i podobne) mogły służyć tylko do oglądania martwych przedmiotów. Opracowany niedawno tzw. mikroskop z efektem tunelowym, który "wyczuwa" nierówności powierzchni, został w ub. roku wykorzystany do oglądania procesu rozdzielania się żywej podwójnej spirali DNA (białkowej nici życia), który to proces znany był dotychczas tylko z teorii.

Niegroźne "powstanie" w Jarosławiu

Moskwa (CT) — Setki chętnych do nabycia importowanych magnetowidów oblegały przez pięć dni sklep w Jarosławiu, a niektórzy rozpoczęli nawet strajk głodowy żądając prawa nabycia upragnionego urządzenia.

Gazeta "Sowieckaja Rossija" opisała jarosławski incydent jako "powstanie magnetowidowe."

Wydarzenia rozpoczęła pogłoska o sprowadzeniu do sklepu 158 magnetowidów dla pracowników, którzy zarobili pewną ilość waluty zagranicznej. Natychmiast zgromadziło się pod sklepem około 200 osób, które pozostały tam przez noc, żądając sprzedaży urządzeń również im, mimo że nie posiadali dewiz.

O świcie czwartego dnia mieszkańcy miasta zorganizowali protest na centralnym placu miejskim: pracownicy miejscy w wyniku pertraktacji zdołali uzyskać od pracowników z "przydziałem" obietnicę odstąpienia części transportu "szarym obywatelom."

Gdy jednak sklep nie zaczął sprzedaży natychmiast po ukończeniu pertraktacji niektórzy z oblegających zadeklarowali strajk głodowy.

Wreszcie, po 5 dniach wrzenia, pierwszy szczęśliwy nabywca wyszedł ze sklepu z nowym magnetowidem.

Importowane urządzenia elektroniczne są zazwyczaj w Związku Sowieckim rozprowadzane wśród elity partyjnej i rządowej lub sprzedawane na czarnym rynku,

Obecnie — w ramach reform gospodarczych — fabryki zarabiające dewizy mogą decydować o sposobie ich wydania i często przeznaczają je na zakup zachodnich artykułów konsumpcyjnych dla swoich pracowników.

"Sowieckaja Rossija" nie podaje, kiedy miało miejsce "magnetowidowe powstanie" w Jarosławiu. (kc)

Zamknięcie krzywej wieży

Piza (CST) — Krzywa wieża w Pizie została w niedzielę — po raz pierwszy od 800 lat — zamknięta, w celu przeprowadzenia prac restauracyjnych.

Tysiące mieszkańców zebrało się przed wieżą, gdy burmistrz zamykał jej wielkie zielone drzwi.

Rząd włoski przeznaczył 110 milionów dolarów na przeprowadzenie prac odnawiających i zabezpieczających zabytek, które potrwają co najmniej trzy miesiące. (kc)

SPECJALISTYCZNE CENTRUM LEKARSKIE DLA KOBIET

AMERICAN WOMENS MEDICAL CENTER

Doświadczony Specjalista
GINEKOLOG
Oraz Asystentki
Mówią po polsku
■ Zabiegi ginekologiczne
■ Próby Ciążowe
■ Troskliwa opieka
2744 N. WESTERN AVE., CHICAGO
772-7726
2474 Dempster Des Plaines
Od poniedziałku do soboty
8 rano-5 po południu

Popierajcie tych, którzy ogłaszają się w Dzien. Związkowym.

Stanisław J. Kowalski (6)

KARNY ŁAGIER W MAGADANIE

(Wspomnienia z Kołymy)

Taką ewentualność tylko idiosynkrazja człowieka mogła stworzyć w świecie urojenia i chimery... Twarda rzeczywistość otwarcie sugerowała jedną z dwóch poprzednich możliwości.

Na rozkaz oficera-dowódcy kolumna ruszyła do przodu przy wtórze nawoływań bojców i szczekania ujadających psów. Przeszło pieciuset Polaków rozpoczęło swój marsz w nieznanym kierunku i dla nieznanego ostatecznego celu... Przed nimi w najlepszym wypadku były dwie otwarte drogi — innym obóz w Magadanie, albo ponowna podróż do kopalni złota — do kaźni zimna, głodu i śmierci.

Na skrzyżowaniu drogi z tranzytki z główna szosą, wiodącą w kierunku odległych kopalń złota, bojec prowadzący kolumnę skręcił w prawo. Za nim skręcił szary wąż buszłaków, ciągnących się jak koszmarny korowód istot innego świata w kierunku z dala widocznego systemu podmiejskich łagrów.

Na wzgórzu, po przeciwnej stronie doliny, przed oczyma maszerujących więźniów ukazała się czworoboczna drewniana budowla, przypominająca wyglądem przedhistoryczna fortece pierwotnych ludzi. Dla ludzi obeznanych z systemem Gulag widok narożnych wież, kolczastych drutów oraz szerokiej bramy przypominał typowy układ sowieckiego łagru. Przykładowy wzór odrutowanych obozów dalekiej północy stął przed nimi w całej swojej okazałości. Wprost przed nimi stało widmo nowej kaźni, niczym zaklęte miejsce, gdzie duchy i wampiry czekały na żer ludzkiego wysiłku i ludzkiej krwi.

Natura też nie szczędziła swego decorum dla przerażającego obrazu łagiernej budowli. Ona też swoją pomysłowością starała się nadać tej scenie dramatu życia jak najbardziej przygnębiający efekt minorowego natroju. Szara, zamarznięta ziemia z lekka przypruszona śniegiem, sterczące bezlistne konary drzew, luźno rozrzuconych na zboczu wzgórza i wśród nich ciemne, niemal czarne głazy wystające ponad suche badyle, jeszcze bardziej potęgowały wyrażenie martwoty zamierającego życia. Na tle tego odrażającego pejzażu długa kolumna ludzkich szkieletów, maszerujących do miejsca zagłady, była ostatnim elementem, który nadawał tej scenie obraz koszmarnego świata — obraz dantejskiego piekła północy.

Autor na terenie Szkocji, po opuszczeniu Sowietów.

Tadeusz, maszerujący w jednej z ostatnich pięćdziesiątek, miał w niektórych momentach całą kolumnę na widoku. Z wyższego poziomu kończącej się miejskiej ulicy widział, jak czołowy człon korowodu powoli zniżał się ku strumykowi w dolinie, jak przesuwał się po powierzchni zaszronionego mostu i jak po drugiej stronie kotliny wspinał się wolno ku szarym zarysom łagru. Od czasu do czasu jakaś nędzna postać odrywała się od głównego trzona i pozostawała w tyle, albo nie mogąc nadążyć w tempie, albo załatwienia fizjologicznej podtrzeby. Każdy odruch tego rodzaju natychmiast spotykał się z reakcją trenowanego psa i strażnika. Każdy delikwent z konieczności albo przyśpieszał kroku, albo dobiegał w pośpiechu do kolumny z rozpiętą dolną częścią swojej garderoby.

Z chwilą dojścia pierwszej grupy do zamkniętej bramy obozu, po linii poszedł rozkaz zatrzymania się kolumny na drodze. Niezwłocznie odezwał się krzyk bojców:

"Sadiś! . . .Sadiś! . . ."

Grupy więźniów zaczęły obniżać się ku ziemi w podobieństwie ruchu padającego domina. W siedzącej pozie szeregi niewolników, niczym wierni Allaha, zdawały się składać hołd swemu władcy i panu na widok jego obrazu. Na nich z wysokości szczytu bramy patrzyły fałszywe oczy Stalina, zapraszające swoje ofiary ironią śmiechu do królestwa zagłady życia.

Podobizna sowieckiego satrapy wisiała wysoko nad nimi, w miejscu najbardziej widocznym, jako symbol niewolniczego systemu i jako przypomnienie dla poddanych, że tylko on i tylko on jest absolutnym władcą rozległego systemu łagiernego.

"Proszę wejdźcie . . ." jego chytre oczy kusiły zapraszająco. "Proszę wejdźcie do teatru cierpień i niewoli, jako aktorzy nieludzkiej komedii."

"Wstawać . . . wstawać . . ." odezwały się wołanie bojców.

"Pięć . . . pięć . . . pięć . . ." mruczał szczotnik, licząc każdą piątkę i znacząc kreskę na papierze.

Z chwilą wejścia do obozu, niedawni kandydaci na wolność zapoznali się z planem jeszcze jednego łagru, który wbrew ich woli otwarzył przed nimi swoje wnętrze. Obraz, jaki ich powitał, był w swoim układzie podobny do wszystkich innych obozów, znanych im z niedawnej przeszłości. Strażnice, wartownia, kancelaryjny barak, kuchnia z jadłodajnią, rzędy baraków dla niewolników i gdzieś w jakiejś odosobnionej i niewidocznej na pierwszy rzut oka budka karceru — miejsce ostatecznej kary za przekroczenie przepisów obozowych. Każdy szczegół wnętrza posiadał wierne podobieństwo typowego łagru, jak gdyby był budowany na wzór prototypu, zatwierdzonego w Moskwie. Jedynie jego nazwa, z konieczności rzeczy, posiadała inne i właściwe sobie określenie. Nazwa 10 OŁP — 10-ty Oddzielny Łagierny Punkt — przez swoje wyłączenie poza ramy ogólnego systemu sugerowała specjalne zadanie obozu.

W pierwszych kilku dniach to specjalne przeznaczenie obozu nie wydawało się stwarzać problemów dla nowo przybyłych mieszkańców obozu. W porównaniu z tranzytką nowy łagier dla swoich urządzeń nawet oferował im nieco wygodniejszy sposób życia. Wobec tej sytuacji ktoś mógłby zapytać dlaczego dano im lepsze warunki egzystencji? . . . Ktoś inny mógłby na to odpowiedzieć z uzasadnioną podejrzliwością: "To tylko dla zmniejszenia początkowego efektu pierwszego brutalnego uderzenia."

Jedną z niespodzianek, ułatwiających życie, były wewnętrzne urządzenia baraków. Wielu więźniów spotkało się z takimi wygodami, jak pojedyncze prycze przykryte siennikami oraz niezwykłe urządzenie w formie wewnętrznych umywałek. Wprawdzie sienniki, wypełnione mokrymi i cuchnącymi wiórami, nie obiecywały większych wygód, ale przynajmniej częściowo chroniły ciało przed chłodem nocy. Natomiast umywalki z przyczyny częstego braku wody w zbiorniku tylko okazyjnie spełniały swoją rolę.

Inną niezwykłą i wielce cenioną niespodzianką było wydanie więźniom nowego zestawu łagiernej odzieży. Ten niecodzienny przejaw dobrej woli władz obozowych można było sobie różnie tłumaczyć. . . . Może stopniowe przygotowanie więźniów do wyjazdu. . . . Może stworzenie im lepszych warunków jako polskim obywatelom. . . . Może w najgorszym wypadku, danie "niewolnikowi" odpowiedniej odzieży w obliczu nadchodzącej zimy. . . . Cokolwiek się za tym kryło miało mniejsze znaczenie wobec dobrych stron tego wydarzenia. Nowe i czyste kufajki, buszlaki i bawełniane buty były prawdziwym błogosławieństwem dla wszystkich, a przede wszystkim dla tych, których stare łachy były w stanie kompletnego rozkładu.

Następnym przejawem dobrej woli władz obozowych było przyznanie więźniom najwyższych racji żywnościowych. Podczas, gdy z nastąpieniem zimy racje były obniżanie do minimum, w tym wypadku rzecz miała się odwrotnie. Takie zarządzenie mogło istotnie napawać umysły więźniów nadzieją lepszego traktowania ich przez władze w przewidywaniu zbliżającego się zwolnienia. Nawet praca, nieodzowny element sowieckich łagrów, ograniczała się tylko do małych obowiązków bez specjalnego przymuszania więźniów do ich wykonania. Wymagania władz obozowych były minimalne i ograniczały się do sporadycznych wypraw na zbocze wzgórza dla zbierania drzewa i gałęzi, jako opał do kuchni i baraków. Takie ustosunkowanie się władz wcale nie wskazywały na to, żeby wyższe czynniki kołymskiej administracji nosiły się z zamiarem zastosowania represji wobec więźniów za odmowę pójścia do pracy.

Podczas jednej z takich wypraw Tadeusz spotkał się z osobistą niespodzianką, absolutnie niezależną od dobrej czy złej woli obozowych władz. Wracając ze zbocza z wiązanką drzewa na plecach jego oczy przypadkowo spoczęły na osobie innego więźnia, który swoimi kształtami, ruchami i profilem przypommiał mu znajomą osobę z lat gimnazjalnych. Przyglądając się jej bliżej przy zejściu się razem przy bramie Tadeusz nagle zawołał na cały głos:

"Pawełku, czy to jesteś ty?"

Rozpoznaną przez niego osobą był istotnie jego szkolny kolega, Pawełek Januszewski, którego obecność w obozie była całkowitą tajemnicą dla Tadeusza. Skąd on się wziął w obozie? . . . W momencie spotkania to nie miało większego znaczenia. Jedyną pewną rzeczą było to, że Pawełek nie był na tranzytce i że został przydzielony do 10 OŁPu jakąś inną drogą i dla innej przyczyny niż reszta polskiej grupy.

To niespodziewane spotkanie się z kolegą na odległej ziemi kołymskiej dało początek bliskiej i szczerej przyjaźni między dwoma młodymi ludźmi dzielącymi te same trudy życia. Dziwnym zbiegiem okoliczności przyjaźń została zapoczątkowana przy bramie obozu pod okiem fałszywie uśmiechającego się Stalina. Tylko ironia losu mogła doprowadzić do tego spotkania i do zbliżenia się dwóch osób, ledwie znanych sobie w przeszłości. Tylko szczęśliwy przypadek mógł sprawić, aby w takich warunkach zbudziło się między dwoma młodymi ludźmi jedno z najpiękniejszych uczuć człowieka — uczucie przyjaźni.

Jeszcze tego samego wieczoru Pawełek otrzymał zezwolenie na przeniesienie się do baraku Tadeusza. Sprawa ukolokowania się przyjaciół obok siebie, rozwiązała się bez większych trudności, kiedy jeden z sąsiadów wyraził zgodę na przeniesienie się na dolny poziom pryczy. Pierwszy wieczór był jedną długą serią wzajemnych pytań, odpowiedzi i wynurzeń.

"Pawełku, w jaki sposób dostałeś się do tutejszego obozu, przecież ciebie nie było na tranzytce?" Tadeusz zapytał przyjaciela, kiedy ostatecznie ułożyli się na swoich mokrych i stęchłych siennikach.

Wczoraj przyprowadzono mnie tutaj ze szpitala, Pawełek odpowiedział, jak gdyby zdziwiony pytaniem.

"Czy ty wiesz dlaczego nas osadzono w tym łagrze?" Tadeusz rzucił następne pytanie.

"Nie, nie wiem," jego kolega odrzekł krótko.

"Kilka dni temu odmówiliśmy pójścia do pracy. W przekonaniu wielu z nas to było przyczyną do osadzenia nas w tym obozie. Oczywiście nikt nie wie czy za tym nie kryją się jakieś ukryte zamiary sowietów," Tadeusz po krótce wyjaśnił ogólną sytuację przyjacielowi.

"Czy ty się obawiasz, że oni istotnie mają jakieś skryte zamiary wobec nas?" Pawełek zapytał z niepokojem w głosie.

"Spodziewam się, że nie. . . . Jak dotychczas obchodzą się z nami zupełnie po ludzku. . . . Na pewno sam to zauważyłeś," brzmiała odpowiedź przyjaciela.

"Wiesz, ja jestem przekonany, że oni zebrali nas tutaj, aby przy nadarzającej się okazji odesłać nas do "ładywostoka," Pawełek wypowiedział głośno swoje skryte nadzieje.

"Oby tylko tak było," Tadeusz odrzekł z westchnieniem.

Dalsza część ich wieczornej rozmowy dotyczyła tematów bardziej osobistej natury. W trakcie tego Tadeusz dowiedział się, że Pawełek jest również ofiarą powszechnego szkorbutu. Jego bardziej rozwinięte stadium choroby było przyczyną jego niedawnego pobytu w szpitalu. Niestety ogólnie stosowany lek, spreparowany lokalnie z wywaru kory drzewnej, nie przyniósł pożądanych rezultatów. Kiedy zwolniono go ze szpitala dla zrobienie miejsca innym jego opuchnięte nogi i ropiące rany nie wykazywały żadnej poprawy. (cdn)

Dziennik Związkowy POLISH DAILY ZGODA
(USPS 163-400) Published Daily except Saturdays, Sundays and Holidays by
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
6100 North Cicero Ave., Chicago, IL 60646
Second Class Postage Paid at Chicago, Illinois
and Additional Mailing Post Offices
POSTMASTER: Send address changes to
DZIENNIK ZWIĄZKOWY (ZGODA)

EDWARD J. MOSKAL—Prezes

WOJCIECH BIAŁASIEWICZ, Redaktor Naczelny *ANTONI SZPLIT, Zarządca*

ELŻBIETA GLINKA, Zastępca redaktora naczelnego, EWA BIEREZIN, BOGDAN BIERNAT, KRYSTYNA CYGIELSKA, ANNA DRECHSLER, Z. ANDRZEJ KAZIMIERCZAK, ALICJA OTAP i ELŻBIETA WIŚNICKA—Korektor

Telefon wszystkich Biur 286-0141. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.
Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy publikowania płatnych ogłoszeń i nadesłanych tekstów.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE

Codzienne i Weekendowe		Tylko Weekendowe Wydane	
Rocznie (1 yr.)	$52.00	Rocznie (1 yr.)	$26.00
Półrocz. (6 mos.)	32.00	Półrocz. (6 mos.)	17.00
Kwartal. (3 mos.)	22.00	Kwartal. (3 mos.)	12.00

W Kioskach (Newsstands)—Pojedyńczy
Numer Codzienny (Single Daily Copy)..... 50¢

DO INNYCH KRAJÓW:

Codzienne i Weekendowe		Tylko Weekendowe Wydane	
Rocznie (1 yr.)	$75.00	Rocznie (1 yr.)	$38.00
Półrocznie (6 mos.)	50.00	Półrocznie (6 mos.)	21.00

W Kioskach (Newsstands)—Pojedyńczy
Numer Weekendowy (Single Weekend Copy) ..... 75¢

Problemy polskiego dziennikarstwa

Proces demokratycznych przemian, obejmujący w Polsce wszystkie dziedziny życia społeczno-politycznego, uzmysłowił wszystkim pilną konieczność tworzenia nowego ładu informacyjnego oraz wynikającą z tego faktu potrzebę reorganizacji polskich środków masowego przekazu. W dziennikarstwie bowiem, wszystko jedno czy prasowym czy radiowo-telewizyjnym, skupiają się jak w soczewce zawiłe sprawy dnia codziennego, a przy zmieniającym się wciąż układzie sił politycznych oraz sukcesywnie realizowanym postulacie prasy pluralistycznej, istnieje niebezpieczeństwo, w przypadku nie dostosowania szybkiego modelu masowej komunikacji do potrzeb chwili prezentowania społeczeństwu wielu zjawisk i spraw na zasadzie krzywego zwierciadła.

A wszystko to dzieje się w obliczu konieczności tzw. urynkowienia prasy, a więc poddania jej również działaniu zdrowych, ekonomicznych mechanizmów, które naturalnym biegiem rzeczy wyeliminują z życia publicznego tytuły nienadążające z biegiem wydarzeń i niezaspakajające nowych potrzeb czytelniczych.

Nad polską prasą i nad zawodem dziennikarskim ciąży fatum ponad 40 lat propagandowej działalności, która jakże często rozmijała się nie tylko z ówczesną rzeczywistością, ale i z sensem, stanowiąc oręż w rękach partii totalitarnie sprawującej władzę. Oczywiście, przesadą byłoby twierdzić, że w minionych dziesięcioleciach polska prasa pełniła li tylko służebną rolę wobec komunistów. Działając w bardzo turdnych i nienormalnych warunkach, pod mikroskopem rygorystycznej cenzury, szereg prasowych tytułów, a także wielu dziennikarzy rozumiejących rolę społeczną tego zawodu i programowo odrzucających koniukturalizm, potrafiło uratować honor polskiego dziennikarstwa płacąc za to określoną cenę, ale podtrzymując na forum poblicznym prestiż tego trudnego i odpowiedzialnego zawodu. Jakże często peerelowski dziennikarz stawał się ostatnią instancją szukania na forum publicznym zdrowego rozsądku i jakże często zabiegi tego typu nie były uwieńczone powodzeniem.

Na przestrzeni ostatnich miesięcy prasa w Polsce przeżyła prawdziwą metamorfozę, powstały nowe tytuły i zaczęto pisać wprost o zagadnieniach stanowiących jeszcze nie tak dawno absolutne tabu. Treści prezentowane na łamach polskich czasopism uległy zdecydowanej zmianie, bowiem życie kroczące drogą demokratycznych reform narzuca określone obowiązki i kształtuje nowe zadania wobec dziennikarstwa.

Krytyka prasowa, ton wypowiedzi polemicznych, aczkolwiek nie wolnych jeszcze od dawnych nawyków i stereotypowych ujęć, zaczyna odzwierciedlać opinię społeczną nieuwarunkowaną ideologią oraz politycznymi przekonaniami. Celem nadrzędnym staje się kompleks spraw decydujących o dalszych losach Rzeczypospolitej Polskiej oraz narodu polskiego, który mimo fatalnej nadal sytuacji społeczno-politycznej, ma chyba prawo wierzyć w lepsze jutro.

Po raz pierwszy w powojennych dziejach Polski, nie licząc kilku bardzo krótkich okresów, które były tylko iluzją w sposób brutalny sprowadzoną do parteru, na porządku dziennym pojawiło się zagadnienie etyki zawodowej dziennikarskiego zawodu oraz moralnej odpowiedzialności za kształtowanie opinii publicznej w oparciu o realne, a nie formułowane na propagandowy użytek, przesłanki. Wprawdzie słychać tu i ówdzie głosy, aby wcześniejszy monopol partyjny w środkach masowego przekazu nie został zastąpiony monopolem o solidarnościowym rodowodzie, ale przestrogi te, bardzo zresztą dobrze, że na forum publicznym wysuwane, mają raczej charakter prewencyjny. O przydatności w dziennikarskim zawodzie decydować zaczyna kult kompetencji, a nie wątpliwej rangi dyspozycyjność.

Nie ulega wątpliwości, że upłynie jeszcze wiele wody w Wiśle zanim raport o stanie polskiego dziennikarstwa zawierać będzie sformułowania nie budzące żadnych wątpliwości, a prawidłowość ich uwiarygodni życie oraz surowy krytyk jakim będzie bez dwóch zdań demokratyczne społeczeństwo w suwerennej państwowości polskiej. Ale dzień taki nadejdzie, aby nadszedł jak najszybciej.

Na tle przemian polskiego dziennikarstwa bardzo niekorzystnie przedstawia się sytuacja polonijnego dziennikarstwa, albo, jak niektórzy tę rzecz dokładniej precyzują, prasy w języku polskim redagowanej i wydawanej na emigracji, wśród polonijnych kręgów. Nadszedł również czas, aby profil polonijnych pism dostosować do wymagań współczesności i to nie tylko poprzez przełamywanie pokrytych patyną czasu czytelniczych nawyków, ale także poprzez kształtowanie nowych, na miarę chwili.

(wb)

Józef Rozwadowski

Sytuacja w ZSRR

"Stary, administracyjno-nakazowy system kierowania został podważony, nowy — nie w pełni jeszcze funkcjonuje. Gospodarka nie może zaś pozostawać zbyt długo w stanie przejściowym między dwoma systemami".

Jest to opinia członka radzieckiego Politbiura, Nikołaja Sliunkowa, — wyrażona podczas konferencji gospodarczej, która odbyła się niedawno w Moskwie. Opinia, dodajmy, nieco zbyt optymistyczna, gdyż nowy system w ogóle jeszcze nie funkcjonuje, a nawet nie bardzo wiadomo, jaki ma być i jak ma funkcjonować.

Opinia Sliunkowa nie jest chłodną diagnozą; jest raczej próbą odpowiedzi na ataki wymierzone w pierestrojkę. Ataków tych pojawia się coraz więcej. Na tej samej konferencji obecny był wicepremier Leonid Abałkin, który następnie powiedział, że spodziewał się ostrych ataków ze strony radykałów, a tymczasem zetknął się z atakiem, konserwatystów. Tatiana Koriagina, członek kierowanej przez Abałkina Państwowej Komisji do spraw Reformy gospodarczej, była bardziej konkretna.

Powiedziała mianowicie, że istnieje wiele grup, które chcą obalić Gorbaczowa, że walka ta sięga szczebla Biura Politycznego, że jest przekonana o istnieniu spisku i że jej zdaniem Gorbaczow ma pewne szanse tylko dlatego, że opozycja przeciw niemu nie jest jeszcze odpowiednio zorganizowana. Wymieniła przy tym Jegora Ligaczowa jako jednego z najgroźniejszych wrogów pieriestrojki.

Faktem jest, że anty-gorbaczowska opozycja działa coraz bardziej otwarcie. Jej główną organizacją staje się Zjednoczony Front Robotniczy, powstały kilka misięcy temu w Leningradzie. Trudno powiedzieć, na ile jest on rzeczywiście robotniczy. Wiadomo, że cieszy się dużym poparciem aparatu i że w swych krytykach powołuje się głównie na sytuację bytową robotników, rzeczywiście pogarszającą się z dnia na dzień. Poza sprawami bytowymi, Front akcentuje też wątek egalitarny i oskarża zwolenników Gorbaczowa o wyprzedawanie socjalizmu i reprezentowanie interesów "nowej burżuazji". W ramach tegoż Frontu wymyślono i inne twierdzenie: pierestrojkę lansują rodzimi kapitaliści, którzy nakradli się w czasach Breżniewa, a teraz chcą zainwestować ten kapitał i do tego potrzebna im jest zmiana ustroju.

Nieważne, na ile ta konstrukcja zgadza się z faktem, czy z logiką; ważne, że jest wskazaniem na Stalina jako na ostatniego prawego przywódce Związku Radzieckiego. Tydzień temu odbył się w Leningradzie — a wcześniej w Moskwie — duży wiec, na którym otwarcie atakowano Gorbaczowa za sprzyjanie prywatnej inicjatywie, za antyrobotnicze i prointeligenckie nastawienie, a także — oczywiście — za braki na rynku i galopującą inflację. Oba wiece odbyły się za aprobatą i z uczestnictwem miejscowego aparatu partyjnego.

Jegor Ligaczow, jeden z głównych oponentów Gorbaczowa, przedstawił swe poglądy w wywiadzie dla pisma "Argumenty i Fakty". Uważa on, że działalność Gorbaczowa, to po prostu zdrada socjalizmu i zdrada Lenina. Podstawową sprawą jest — zdaniem Ligaczowa — obrona pozycji partii w życiu kraju. Ligaczow atakuje też politykę kadrową Gorbaczowa twierdząc, że "ledwie ktoś się nauczy nowych obowiązków, już zostaje odwołany". Jest to po prostu sabotaż — twierdzi Ligaczow.

Za najpoważniejszego przeciwnika Gorbaczowa uważany jest premier Nikołaj Ryżkow. Sposób załatwiania przez niego sprawy strajków w zagłębiu Workuty wydaje się wskazywać, że zależy mu na utrzymywaniu napięcia. Ryżkow należy

(Ciąg dalszy na str. 6)

Polityczna panorama

Moralnym fundamentem partii jest chrześcijański system wartości, co nie oznacza, że PSL "Solidarność" jest partią wyznaniową. Uważa ono jednak, że społeczne nauczanie Kościoła, zasada jego pomocniczości oznaczającej demokratyzację władzy i przeniesienie maximum stwarzanych przez nią możliwości najbliżej obywatela, do samorządów terytorialnych, jak również wsparcie Kościoła, umożliwiają odrodzenie ruchu ludowego.

Stronnictwo pragnie przekształcić ustrój rolny w Polsce, uczynić z rodzinnych gospodarstw chłopskich jego podstawę i umożliwić chłopom wypracowanie własnych koncepcji rozowju wsi rolnictwa. Stoi na stanowisku, że w Polsce powinien ukształtować się SYSTEM prywatnej gospodarki rynkowej według wzorów, na których oparta jest współczesna struktura instytucjonalna i praktyka gospodarcza krajów Zachodniej Europy.

Kontakt: Biuro Informacyjne TKR NSZZ RI "Solidarność", płac Dąbrowskiego 3, Warszawa.

Obywatelskie Zrzeszenie Inteligencji

Pomysł powołania organizacji zrzeszającej ludzi poczuwających się do wspólnoty postaw wobec przemian zachodzących w polskiej rzeczywistości zrodził się w maju br. w gronie osób związanych w przeszłości z oficjalnym ruchem studenckim. W wyniku starań grupy założycielskiej Sąd Wojewódzki w Warszawie zarejestrował Obywatelskie Zrzeszenie Inteligencji 11 października 1989 r.

W okresie osłabienia truktgur i więzi społecznych oraz wobec realnego zagrożenia ich rozpadem, OZI pragnie wnieść swój wkład w kształtowanie nowoczesnego społeczeństwa obywatelskiego i budowę nowego ładu moralnego, politycznego i społecznego w Polsce.

Model zrzeszenia — w oczach jego założycieli — nie przystaje do dzisiejszych wyobrażeń na temat funkcjonowania partii, stowarzyszeń czy stronnictw. Ma on raczej przybrać postać ruchu społecznego, który uznając i szanując pełną autonomię swoich członków, stworzy im warunki dla zbiorowej działalności, realizacji wspólnych i indywidualnych projektów oraz zamierzeń.

OZI pragnie być otwarte zarówno dla tych, którzy posiadają znaczne doświadczenie, dorobek i ustabilizowaną pozycję społeczną, jak i dla młodych rozpoczynających drogę zawodową, poszukujących własnego sposobu na życie. Opowiada się za realizacją zasad sprawiedliwości społecznej, odrzuca populizm w jego demagogicznych przejawach. Pragnie umożliwiać inteligencji wnoszenie do praktyki społecznej i państwowej zasad rozumu i rozsądku, twórczości i zarodności.

Wśród założycieli OZI znajdują się m.in.: Adam Kaczmarek, Leszek Kamiński, Józef Oleksy — poseł PZPR, Waldemar Dąbrowski (Warszawa), Waldemar Janda (Kraków).

Kontakt: Centrum Sztuki "Studio", Pałac Kultury i Nauki, Warszawa.

Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe

Zjazd założycielski Zjednoczenia Chrześcijańsko-Narodowego odbył się 28 października br. w Małej Auli Politechniki Warszawskiej. Uczestniczyło w nim ponad 300 osób reprezentujących różne środowiska chrześcijańsko-narodowe z całego kraju. Ocenia się, że w tej chwili w orbicie wpływów ZChN znajduje się kilka tysięcy osób. Zjednoczenie ma swoje reprezentacje w 22 województwach.

ZChN określa się jako nowa partia prawicowa, nie stanowiąca kontynuacji żadnego z dotychczas istniejących ruchów, a zmierzająca do przezwyciężenia podziałów wśród zasłużonych w zmaganiach o niepodległość ruchów politycznych.

ZChN nawiązuje do wielowiekowej tradycji polskiej myśli politycznej, opartej na chrześcijańskiej kulturze narodu polskiego. Czerpie z doświadczeń nurtu niepodległościowego, narodowego, chrześcijańsko-demokratycznego oraz z chrześcijańskich nurtów ruchu ludowego i robotniczego — sięgających do dorobku myśli konserwatywnej. W swoim działaniu pragnie kierować się katolicką nauką społeczną i racjami narodowymi.

Dążąc do zapewnienia państwu polskiemu niepodległości i bezpieczeństwa zewnętrznego ZChN zwraca w swojej Deklaracji uwagę na potrzebę realnego liczenia się z geopolitycznym położeniem Polski. Akcentuje w związku z tym konieczność nadania stosunkom z ZSRR charakteru normalnych w dziedzinie politycznej i gospodarczej. O stosunku do Niemiec, do ich aspiracji ku jedności państwowej, decydować będzie przede wszystkim akceptacja z ich strony nienaruszalności naszej granicy na Odrze i Nysie Łużyckiej.

W sferze polityki wewnętrznej ZChN zwraca uwagę na potrzebę głębokiej, zasadniczej przebudowy ustroju polityczno-społeczno-gospodarczego państwa narzucanego krajowi przez system realnego socjalizmu, odbudowy społeczeństwa i państwa w oparciu o zasady katolickie i tradycje naszej kultury. Akcentuje znaczenie religii katolickiej przy zachowaniu praw innych wyznań, własności prywatnej, ochrony rodziny i życia rodzinnego, odbudowy rozmaitych form samorządu, ograniczenia roli państwa w myśl zasady jego pomocniczości.

Przewodniczącym Zarządu Głównego ZChN wybrano nazjeździe założycielskim prof. Wiesława Chrzanowskiego. Inni czołowi działacze to: Antoni Macierewicz, Marek Jurek — poseł OKP, Henryk Goryszewski, Wojciech Bogaczyk, Bogdan Wyrzykowski, Bogusław Kiernicki, Jerzy Kropiwnicki, Marian Piłka.

Kontakt: Biuro Informacji Prasowej ZChN, ul. Górnośląska 17/19 m 13, Warszawa, tel. 49-42-02 (do 15 grudnia br.) i 21-80-55 (od 16 grudnia br.)

Centrum Demokratyczne

Centrum Demokratyczne powstało 23 kwietnia 1989 r. we Wrocławiu, a w lipcu br. zostało zarejestrowane na podstawie nowego prawa o stowarzyszeniach. Jego założycielami byli działacze Ruchu Społecznego "Solidarność", Unii Demokratów "Baza", Ruchu Politycznego "Wyzwolenie" i Organizacji "Wolność, Sprawiedliwość, Niepodległość". Największe wpływy posiada na Dolnym Śląsku (Wrocław i inne miasto oraz w Warszawie).

CD identyfikuje się z nurtem liberalno-demokratycznym. Programowo nie nawiązuje do polskich tradycji politycznych, lecz do sprawdzonych rozwiązań systemów politycznych krajów zachodnioeuropejskich. Opowiada się za demokracją parlamentarno-samorządową i za przeprowadzeniem w Polsce w jak najszybszym czasie wolnych wyborów do parlamentu. Popiera również inicjatywę przyspieszenia wyborów do samorządu terytorialnego.

W sferze gospodarki CD popiera model dominacji własności prywatnej i obowiązywania mechanizmów wolnego rynku, jednocześnie jest jednak za wprowadzeniem zabezpieczeń specjalnych wzorowanych na dorobku nowoczesnych państw europejskich.

Nie posiadając dotychczas deklaracji ideowej, stowarzyszenie udzieliło poparcia programowi rządu T. Mazowieckiego widząc jego misję w zrealizowaniu szansy dokonania w Polsce zmiany o historycznym wymiarze. CD oczekuje radykalnych przemian systemowych, które powinny nastąpić jako rezultat możliwie szybko przeprowadzonych wolnych wyborów parlamentarnych. Wielką wagę przywiązuje w związku z tym do kształtu instytucji prawnych, spodziewając się prawnego usankcjonowania zmian politycznych dokonujących się obecnie w Polsce.

Centrum Demokratyczne grupuje obecnie kilkaset osób jego organem prasowym jest wydawany we Wrocławiu Biuletyn Polityczny. Czołowi działacze to: Grzegorz Kostrzewa, Adam Strug (Warszawa), Adam Lipiński, Stanisław Huskowski (Wrocław).

Kontakt: Agencja "Omnipress", ul. Nowogrodzka 16, Warszawa, telefon: 28-96-38; Grzegorz Kostrzewa, telefon 26-96-96 (Warszawa), Adam Lipiński, telefon 34-207 (Wrocław).

Polska Partia Socjalistyczna

Polska Partia Socjalistyczna powstała 15 listopada 1987 r. Już w lutym 1988 r. doszło w niej do rozłamu. (Grupa "Młodych", którym przypisywane są tendencje lewackie, wyodrębniła się z PPS i 19 grudnia 1988 roku przyjęła nazwę — od dokumentu programowego — PPS Rewolucja Demokratyczna).

Podstawowe dokumenty PPS uchwalone zostały w listopadzie 1987 r. Zaliczają się do nich statut i deklaracja polityczna, w której założyciele partii stwierdzają (m.in. powołując się na tradycje polskiego ruchu socjalistycznego), że partia zamierza wywierać wpływ na sposób sprawowania władzy w Polsce. Będzie to czynić poprzez inicjowanie i rozwijanie przemian demokratycznych, organizowanie społecznej kontroli nad poczynaniami władz, popieranie odradzającego się ruchu związkowego i ścisłą z nim współpracę.

PPS uznała, że bliższa niż marksizm jest dla niej społeczna nauka Kościoła katolickiego. Partia chce współpracować ze wszystkimi demokratycznymi ugrupowaniami i organizacjami, szanując prawo każdego z nich do samostanowienia. Opowiada się za pełną realizacją tych celów: niepodległości, demokracji i socjalizmu — jako systemu sprawiedliwości społecznej.

W kwietniu br. PPS odbyło swój pierwszy Kongres. Zamierza ona przystąpić do przyszłych wyborów parlamentarnych, w pełni demokratycznych, jako odrębna, samodzielna partia lewicy niekomunistycznej. W obecnym parlamencie dwóch jej członków, za przyzwoleniem Kongresu PPS, pełni obowiązki posłów, a jeden—J.J. Lipski — senatora. Kongres w swej uchwale wsparł reformistyczną strategię "okrągłego stołu".

PPS ma zamiar wspierać, z racji swej tradycji i obecnej linii programowej, wszelkie działania zmierzające do realizowania przez państwo niektórych funkcji opiekuńczych w stosunku do najbardziej potrzebujących. Odrzuca markistowską definicję państwa jako aparatu przymusu i marksistowską definicję prawa jako woli klasy panującej, opowiadając się za suwerennością państwa i społeczeństwa.

Wydaje "Robotnika", "Robotnika Świętokrzyskiego", "Naprzód", "Robotnika Polskiego". Główne ośrodki, w których funkcjonuje to Warszawa, Szczecin, Śląsk, Łódź, Kraków, Płock, Poznań, Gdańsk, Kielce, Wałbrzych, a czołowymi działaczami są Jan Józef Lipski — senator, Władysław Kunicki-Goldfinger, Andrzej Malanowski, Marek Nowicki, Henryk Michalak — poseł OKP, Kazimierz Błaszczyk — poseł OKP.

Kontakt: Jan Józef Lipski, Konopczyńskiego 4/6, Warszawa, telefon: 27-34-72; Andrzej Malanowski, Al. Jerozolimskie 121/123 m 25, Warszawa.

Ruch 8 lipca

Ruch 8 lipca powstał w organizacji partyjnej Uniwersytetu Warszawskiego, w kręgu młodego i średniego pokolenia pracowników nauki. Ma on charakter partyjnego porozumienia międzyśrodowiskowego. Pragnie przygotować własne stanowisko w sprawie przyszłego kształtu partii lewicy w Polsce.

W deklaracji programowej Ruch twierdzi się, że PZPR wyczerpała już swoje możliwości skutecznego działania na życie społeczeństwa i funkcjonowania państwa. Dlatego XI Zjazd powinien zakończyć jej działalność i przeobrazić się w zjazd założycielski partii demokratycznego socjalizmu.

Nowa partia musi powstać z krytycznego przewartościowania dorobku polskiego, ruchu politycznego, w tym zwłaszcza pomijanego dotąd dziedzictwa Polskiej Partii Socjalistycznej. Oznacza to działanie w ramach demokracji parlamentarnej, stanowcze odrzucenie domgotu tzw. realnego socjalizmu, opowiedzenie się za obroną demokracji parlamentarnej przed neostalinowskim konserwatyzmem i antydemokratyczną prawicą. W tej walce Ruch 8 lipca pragnie współdziałać ze wszystkimi siłami demokratycznymi, także tymi, które skupione są w "Solidarności".

Członkowie Ruchu 8 lipca twierdzą, że droga do nowej partii wiedzie przez demokratyczne przygotowanie i przeprowadzenie XI Zjazdu PZPR. Ruch pragnie zapobiec temu by i tym razem wybory na

(Ciąg dalszy na str. 5)

DZIAŁ KOBIET

Dlaczego się z nami żenią

małżeństwo z męskiej perspektywy

Najprostszy motyw do zawarcia małżeństwa często podawany przez bardzo młodych ludzi brzmi: "chcę się ożenić, bo ją kocham i chcę ją mieć stale i wyłącznie dla siebie". Jest to koncepcja małżeństwa pojmowanego wyłącznie jako zabezpieczenie własnego monopolu na posiadanie drugiej osoby — "posiadanie" przede wszystkim w sensie erotycznym. W ten sposób i przy takiej motywacji żenią się głównie ludzie bardzo młodzi i przede wszystkim ci, którzy gotowi są krok ten zrobić . . . już po kilku miesiącach znajomości. Wyróżnić tutaj zresztą można dwie kategorie mężczyzn: tych, którzy skłaniają się do małżeństwa dlatego, że już wcześniej skosztowali uroków pełnej miłości z daną osobą i doszli do wniosku, że jest ona wymarzoną partnerką do współżycia, lub też tych, którzy ulegli tylko urokowi danej osoby, zakochali się w niej, ale wiedzą, że ze względu na jej lub własne przekonania i hamulce moralne, religijne itp. spełnienie fizycznej strony tej miłości będzie możliwe dopiero po ślubie. Najczęściej w takich przypadkach głos rozumu i rozsądku milczy, krzyczy tylko serce, namiętności i zmysły. Ten typ motywacji bywa niejednokrotnie niesłusznie nazywany "małżeństwem z gorącej miłości", podczas gdy ściślej byłoby je nazywać "małżeństwem z ostrego pożądania".

Zasadniczy brak i niebezpieczeństwo takiej motywacji polega na tym, że decyzja jest tu podejmowana poniekąd w stanie zmniejszonej poczytalności zainteresowanych. Mając wzrok przyćmiony namiętnością, wiedzą tylko tyle, że "ona" jest idealną partnerką czy "on" partnerem do miłości fizycznej, nie mają zaś żadnej pewności, czy jest to równie idealny partner do wspólnego życia w ogóle. Trzeba naprawdę szczęśliwego i wyjątkowego trafu, aby później okazało się, że tak silnie działająca na nas erotycznie partnerka okazała się również lojalnym człowiekiem, oddanym przyjacielem, pracowitym współtwórcą wspólnego życia itd. Ostry stan zamroczenia erotycznego szybko mija i jeśli dwojga osób nic nie łączyło poza żywym pociągiem fizycznym, dzieliły zaś ich rzeczy tak podstawowe, jak charakter, poglądy na życie, dążenia i ideały, wtedy małżeństwo takie bardzo rychło okaże się pozbawione wszelkiej podstawy i trwałej więzi.

O wiele bezpieczniejsze i trwalsze są te decyzje małżeńskie, które zapadają na podstawie głębokiego poznania i umiłowania całej osobowości drugiego człowieka, nie tylko jego cech fizycznych, ale i cech charakteru, przekonań, dążeń i wyznawanych wartości. I w takiej miłości jest i powinien być żywy element pożądania, nie jest on jednak jedyny, wyłączny, najważniejszy ani dominujący.

"Żenię się — powiada w ten sposób zakochany młody człowiek — dlatego, że z tą osobą pragnę przejść przez życie, bo pragnę jej pomóc zdobyć szczęście w życiu i wierzę w to, że ona dla mnie z kolei będzie najlepszym oparciem we własnej walce o szczęście. Chcę być z nią zawsze i wszędzie, w dobrych chwilach i złych, w szczęściu i nieszczęściu".

Taka miłość nie wyklucza dostrzegania w ukochanej czy ukochanym wad i błędów (z tym, że mamy nadzieję wady te "wyprostować" w trakcie współżycia), kandydat nie widzi głównego celu małżeństwa w "zaklepaniu" prawa wyłączności seksualnej, widzi nie tylko przyjemności, jakie zapewni mu przyszłe współżycie, ale również obowiązki i troski, jakie życie nieuchronnie ze sobą przyniesie. Stąd też gdy nawet z biegiem czasu erotyczna strona związku małżeńskiego osłabnie (co jest nieuchronne choćby ze względu na starzenie się małżonków i pewne przyzwyczajenie), będą między nimi ciągle istniały bogate więzy i związki, które uchronią małżeństwo przed ostrymi kryzysami, w końcu przed rozbiciem. Małżeństwo takie z biegiem czasu przestanie być upajającym winem, uderzającym do głowy (jak to bywa w pierwszych miesiącach czy latach współżycia), stanie się zaś jak czyste powietrze czy źródlana woda, bez których nie można żyć. I choć nawet po latach małżonkowie przestaną sobie nawzajem być źródłem ostrych podrażnień seksualnych, to staną się sobie niezbędni, zrastając się i splatając całą swoją osobowością we wszystkich dziedzinach — także pozaseksualnych — które mało ważnymi mogą wydawać się ludziom tylko wtedy, kiedy mają lat siedemnaście czy osiemnaście.

Inną motywacją do zawarcia małżeństwa równie często spotykaną, a bardzo zawodną, jest stan wyższej konieczności. Chodzi tutaj najczęściej o te przypadki, w których przebieg jakiegoś młodzieńczego romansu daje nieoczekiwany owoc w postaci dziecka, i wtedy w obliczu nadchodzącej nieuchronnie daty urodzin młodzi ludzie decydują się na małżeństwo. Ponieważ młodzi ludzie nie myśleli o małżeństwie, zanim dziecko się nie pojawiło na horyzoncie, a może nawet przywidywali zawarcie małżenstwa w o wiele późniejszym czasie i w całkiem innych korzystniejszych okolicznościach, "małżeństwo z konieczności" jest w gruncie rzeczy małżeństwem z przypadku i odnoszą się do niego wszystkie zastrzeżenia, które zgłosiłem uprzednio pod adresem "małżeństwa z ostrego pożądania". Oczywiście sama postawa mężczyzny, który aktem małżeńskim przypieczętuje dokonany fakt ciąży, budzi tylko szacunek, ponieważ jest objawem jego powagi i konsekwencji życiowej, wzięciem pełnej odpowiedzialności za konsekwencje swoich czynów i na pewno w tych wszystkich wypadkach, w których każde inne rozwiązanie unieszczęśliwiłoby kobietę lub znacznie jej skomplikowało życie, jest to jedyne wyjście moralnie słuszne. Jednak same okoliczności tak podejmowanej decyzji o małżeństwie są niesprzyjające dla przyszłego szczęścia małżeńskiego, ponieważ tak zawierane małżeństwo ma wszystkie cechy małżeństwa z przymusu, a nie małżeństwa z radosnego, swobodnego wyboru i decyzji. Jedynym środkiem na uniknięcie takiej sytuacji życiowej jest unikanie warunków przymusowych i stanu konieczności.

U mężczyzn starszych (około trzydziestu lat) pojawia się inny motyw, który może decydować o zawarciu związku małżeńskiego. Jest nim poczucie zmęczenia i znudzenia nie ustablizowanym życiem osobistym, brakiem domu we właściwym tego słowa znaczeniu (gdyż ich kawalerski dom jest tylko mieszkaniem), pustką ścian, w których muszą spędzać czas po pracy, zazdrością wobec domów przyjaciół i znajomych, pełnych ciepła życia rodzinnego, śmiechu dzieci, troskliwości żony. Jest to w gruncie rzeczy poczucie osamotnienia, które może ich ogarniać nawet wtedy, gdy nie brak im sukcesów czysto erotycznych, gdy mają wesołe i hałaśliwe grono przyjaciół i kolegów. Jeśli ludzie w tym stanie ducha znajdą na żonę kandydatkę, która potrafi obudzić ich żywsze uczucia i posiadać będzie walory charakteru i woli przez nich cenione, wtedy z reguły bywają dobrymi mężami i ojcami, ceniąc w życiu rodzinnym to, czego brak tak żywo poprzednio odczuwali. Gorzej, jeśli zawrą związek małżeński bez wszelkiej więzi uczuciowej, tylko z trzeźwego wyrachowania, że małżeństwo jest wygodniejszym sposobem zorganizowania sobie bytu, traktując żonę tylko jako narzędzie do tych celów. Wtedy bowiem mogą nawykowo zaspokajać swoje potrzeby erotyczne i uczuciowe poza małżeństwem, co odbije się wcześniej czy później na samym małżeństwie. Jako motyw małżeński mogą oddziaływać rownież nieraz specyficzne warunki danego zawodu lub sytuacji życiowej. Na przykład wychowankowie domów dziecka, sieroty i półsieroty nieraz dążą do szybkiego zawarcia małżeństwa właśnie diatego, że przez wiele lat byli pozbawieni domu rodzinnego. Pragną nareszcie mieć swój własny "dom", taki jak wszyscy ludzie, aby zatrzeć wrażenie i pamięć tych lat, gdy żyli i korzystali z opieki państwowej, urzędowej.

(ciąg dalszy nastąpi)

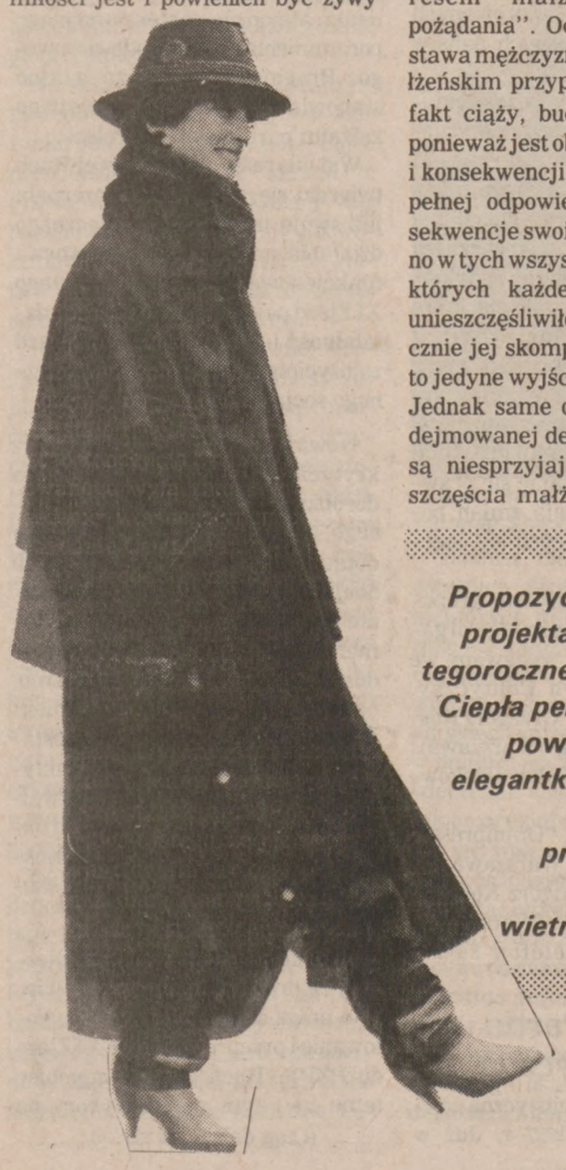

Propozycja austriackich projektantów mody na tegoroczne przedwiośnie. Ciepła peleryna z lodenu powinna zadowolić elegantki, zmuszone do codziennego przemierzania na piechotę ulic wietrznego Chicago

Polish National Alliance Home Office Bowling League

STANDINGS

TEAM	Number	Won	Lost	Handicap	Total Pins
Innovative Press	2	29½	24½	94	23434
Casey Spring Co.	6	29	25	118	22627
Cabaret	5	28	26	94	23791
P.N.A. Vice	7	28	26	94	23591
Moskal's Caterers	3	28	26	120	22813
T&N Rollers	1	27	27	92	23094
Mid-Res	4	26½	27½	108	22864
Polish Daily Zgoda	10	26	28	93	23708
Jaskold, Inc.	8	25	29	93	23541
Sports Awards	9	23	31	120	22156

* * *

TEAM HIGH SERIES	
Casey Spring Co.	1791
Moskal's Caterers	1777
T&N Rollers	1774

TEAM HIGH GAME	
Innovative Press	659
P.N.A. Vice	652
Jaskold Inc.	638

MEN HIGH SERIES	
M. Kwiek	647
R. Kudlik	640
W. Sokolowski	632

MEN HIGH GAME	
T. Szplit	251
R. Jadach	247
R. Piasecki/W. Jaskold	237

WOMEN HIGH SERIES	
E. Cann	684
W. Juda	648
M. Tarczyski	615

WOMEN HIGH GAME	
K. Ockerlund	251
L. Sokoloski	249
C. Kwiek	240

* * *

INDIVIDUAL STANDINGS

Name	T	H	TP	G	Avg.
W. Jaskold	2	12	8024	48	167.8
W. Kuta	5	16	8819	54	163.17
W. Sokolowski	4	17	7782	48	162.6
W. Juda	1	19	8644	54	160.4
B. Kastner	9	19	8644	54	160.4
Z. Modlinski	3	22	8475	54	156.51
C. Kwiek	4	22	8003	51	156.47
T. Dudek	8	22	7523	48	156.35
M. Tarczynski	10	23	7905	51	155.
T. Szplit	10	26	7622	50	152.22
E. Cann	6	25	7462	49	152.14
R. Nitka	1	26	6848	45	152.8
R. Jadach	7	28	8129	54	150.29
M. Kwiek	6	29	8077	54	149.31
J. Lonski	8	30	8033	54	148.41

Name	T	H	TP	G	Avg.
K. Ockerlund	7	32	7897	54	146.13
T. Piwowarczyk	7	34	4767	33	144.15
R. Kudlik	2	35	5160	36	143.12
J. Oskorep	5	38	7130	51	139.41
R. Piasecki	5	40	7438	54	137.40
B. Jaskold	8	41	6570	48	136.42
B. Szplit	3	42	7397	54	135.47
H. Marcyan	10	42	5692	42	135.22
H. Dudek	9	44	6233	47	133.2
L. Sokolowski	2	47	6262	48	130.22
D. Sit	1	47	3907	30	130.7
K. Grimes	3	56	726	6	121.
H. Piotrowski	9	57	5409	45	120.9
T. Giemza	6	63	1361	12	113.5
R. Staniow	4	69	5127	48	107.11

Alley:	13–14	15–16	17–18	19–20	21–22
Team:	5–2	6–3	10–8	4–9	7–1

Manila otrzyma 260 mln. dol. z kont F. Marcosa

Zurych (UPI) — Sąd w Zurichu wydał w tych dniach ostateczną decyzję w sprawie konta bankowego należącego do zmarłego Ferdynanda Marcosa.

260 milionów dolarów zdeponowanych w bankach szwajcarskich zostanie wkrótce przekazanych władzom w Manili. Rząd na Filipinach utrzymuje, iż sumy posiadane przez rodzinę Marcosów w różnych banakch szwajcarskich pochodzą po prostu z okradania społeczeństwa filipińskiego z czasie pełnienia przez Marcosa dyktatorskiej władzy.

Przez trzy lata depozyty Marcosów w bankach szwajcarskich były zamrożone — w tym czasie toczyły się batalie sądowe a prawnicy obydwu stron starali się przekonać trybunały o słuszności własnych argumentów.

Guy Fontanet, adwokat zatrudniony przez rząd filipiński, powiedział dziennikarzom: "Poza decyzją sądu w Zurychu wkrótce oczekujemy na werdykt szwajcarskiego Sądu Najwyższego i spodziewamy się, że pozostałe pieniądze — w sumie ponad 50 milionów dolarów — z kont banków we Fryburgu i Genewie również niebawem zostaną przekazane do Manilii". (bb)

FDA zaniepokojona jakością mleka

Washington (CT) — Administracja do spraw żywności i lekarstw poinformowała o rozpoczęciu badania mleka sprzedawanego w sklepach w Chicago i 12 innych miastach, gdyż testy przeprowadzone przez niezależną kompanię wykazały zatrucie niektórych próbek w 10 miastach.

Dziennik "The Wall Street Journal" w miniony piątek doniósł, że spośród 50 próbek mleka pobranych w 10 głównych miastach amerykańskich aż w 38 proc. stwierdzono obecność antybiotyków oraz sulfamidów, którymi karmione jest bydło.

Gazeta twierdzi, iż najbardziej niebezpiecznym spośród znalezionych środkiem farmaceutycznym w mleku jes sulfametazina, co do której istnieją podejrzenia, że jest rakotwórcza.

Mleko z dodatkiem innych substancji znaleziono między innymi na półkach sklepów w Chicago. Brak danych dotyczących Chicago, ale dla przykładu w Waszyngtonie 20 proc. pobranych próbek mleka zawierało trujące substancje.

Rzecznik FDA, Jeff Nesbit stwierdził, iż przeprowadzone badania mogły wprawdzie wykryć w mleku środki zwane sulfonamidami, jednakże potrzebne są dalsze testy dla określenia tego typu środka. Nesbit zapewnia, iż obecność sulfametazyny w mleku nie została jeszcze jednoznacznie potwierdzona.

Z kolei Michael Jacobson, dyrektor wykonawczy Center for Science in the Public Interest twierdzi, iż ilość sulfamidów i antybiotyków w mleku jest zastraszająca.

Jacobson uważa, iż "ludzie powinni pić mleko w dalszym ciągu, ale równocześnie powinni pisać listy do swych legislatorów domagając się natychmiastowego podjęcia akcji w celu eliminacji zatrucia".

(ak)

Czerwoni Khmerzy osiągają przewagę

Bangkok (Reuter) — Bojówkarze Czerwonych Khmerów odnoszą znaczące zwycięstwa w potyczkach z regularnymi oddziałami kambodżańskimi. Fakty są tak oczywiste, porażki wojsk reżymowych tak sromotne, że nawet władze w Phonm Penh musiały przyznać w komunikatach radiowych o "nieznacznym oddawaniu pola walki siłom przeciwnika".

Rozgłośnia Czerwonych Khmerów od paru dni nadaje komunikaty o walkach w rejonie drugiego co do wielkości miasta kambodżańskiego Battambang. Jest to bardzo ważny punkt strategiczny a zdobycie tego ośrodka ma niezwykle istotne znaczenie psychologiczne.

Ostatnie doniesienia mówią o zdobyciu Battambang przez Czerwonych Khmerów. W ręce partyzantów dostały się — poza obiektami użyteczności publicznej — znaczne ilości amunicji i uzbrojenia. Czerwoni Khmerzy opanowali główne koszary w mieście i przejęli dużą liczbę sprzętu zmotoryzowanego, w tym czołgi i działa samobieżne.

Najprawdopodobniej w ciągu ostatniego weekendu Czerwoni Khmerzy skutecznie odcięli dopływ posiłków dla reżymowych władz, wysadzając w powietrze wszystkie mosty wiodące do miasta, pozostawiając do użytku tylko jedno połączenie drogowe nad którym mają pełną kontrolę.

Szturm na Battambang zbiegł się w czasie z 11-tą rocznicą zainstalowania przez Wietnam reżymowych, komunistycznych władz w Phom Penh.

Pan wyparł towarzysza w wojsku NRD

Berlin Zachodni (Reuter) — Wojskowi w NRD nie będą od tej pory zwracać się do siebie "towarzyszu". Zamiast tego powrócą do dawnych grzecznościowych form "Herr" (pan) i "Frau" (pani), podała NRD-owska agencja prasowa ADN.

Żołnierz nie będzie się zatem zwracał do swego przełożonego "towarzyszu kapitanie", czy "towarzyszko porucznik", tylko "panie kapitanie" i "pani porucznik".

Obserwatorzy uważają, że decyzja ta — choć pozornie mało znacząca — jest odbiciem dramatycznych zmian zachodzących w Niemczech Wschodnich od czasu usunięcia starego kierownictwa. (kc)

BIURA ADWOKACKIE
KUTA AND KASH
Frank J. Kuta & James J. Kash
5132 Archer
(N.W. Corner Archer & S. Kildare)
- Kupno i sprzedaż nieruchomości
- Testamenty
- Uszkodzenia cielesne
- Obrażenia cielesne przy pracy
- Sprawy w biznesach korporacyjnych

Tel.: 284-1414
MÓWIMY PO POLSKU

BRISTOL DELICATESSEN & LIQUORS
Nocne polskie sklepy — w których w nocy za 5 druga możesz kupić do zjedzenia i do picia dosłownie WSZYSTKO — wszelkiego rodzaju wędliny własnego wyrobu oraz trunki z całego świata.
3086 N. MILWAUKEE AVE. (obok Polameru — na Jackowie) 545-7072
OTWARTY OD 8:00 RANO DO 2:00 W NOCY
☆☆☆☆☆
5205 W. BELMONT AVE. (obok Cardinal Club) 545-6097
OTWARTY OD 8:00 RANO DO 11:00 W NOCY.

DENTYSTA
BEZBOLESNE LECZENIE
NISKIE CENY
17 lat doświadczenia. Nowoczesny gabinet, kompletne leczenie i uzupełnianie brakującego uzębienia. Spłaty w ratach. Ubezpieczeni mile widziani. 9 rano — 10 wieczorem. 6 dni w tygodniu.
DR. WANDA ROGALSKA
4417 N. Central Ave.
282-4020

Podręczny Zestaw Biblioteczki Webstera
Słownik—Słownik Ortograficzny—Słownik Synomimów i Antonimów—Zasady Gramatyki—Informator
THE NEW WEBSTER'S Deluxe Desk Reference Library
- DICTIONARY—40,000 entries defined clearly, tables of square roots, weights and measures;
- SPELLING DICTIONARY—40,000 words correctly spelled for quick and easy reference;
- THESAURUS—Over 57,000 synonyms and antonyms, in an easy dictionary sequence;
- THE GRAMMAR GUIDE—A quick handy easy-to-use reference guide to grammar, correct usage and punctuation;
- THE FINGERTIP FACTFINDER—Excellent for office, home and personal use. Covers topics of letter writing, forms of address and abbreviations.

CENA $15.00 plus $1.50 (koszt przesyłki)
DZIENNIK ZWIĄZKOWY
6100 N. Cicero Ave.
Chicago, IL 60646
Zamawiam.....zestawów The New Webster's Deluxe Desk Reference Library po $16.50 za zestaw.
Załączam czek lub Money Order na sumę .....
Imię i Nazwisko
Adres
Miasto Stan Kod Pocztowy
Za zaliczeniem pocztowym (C.O.D.) książek nie wysyłamy

NIEOCZEKIWANA CIĄŻA?
Nie wpadaj w rozpacz . . .
my możemy pomóc
- Bezpłatne Testy Ciążowe
- Życzliwi Doradcy
- Pomoc Lekarska
- Pomoc Finansowa
- Zrozumiałe i Prawdziwe

Informacje o Moralnych, Fizycznych i Psychicznych Konsekwencjach Usuwania Ciąży.
AID FOR WOMEN
8 South Michigan
Suite 1100 • 621-1100

ALBANY
Medical-Surgical Center
SPECJALISTYCZNA OPIEKA ZDROWOTNA DLA KOBIET ORAZ ZABIEGI GINEKOLOGICZNE
- Badania Krwi i Moczu Na Ciążę
- Porady Ciążowe
- Lokalne Znieczulenie i Narkoza
- Zabiegi Ginekologiczne

Koszty Zabiegów i Badań Pokrywane Przez Ubezpieczenia
MÓWIMY PO POLSKU
725-0200
5086 N. ELSTON
Od Poniedziałku do Soboty:
8 Rano-4 Po Poł.

Polityczna panorama

(Dokończenie ze str. 3-ej)

zjazd stały się przedmiotem manipulacji biurokratycznej. Będzie wysuwał swoich kandydatów wszędzie tam, gdzie zyska dostateczne poparcie członków partii. Opowiada się za wyborami bezpośrednimi i proporcjonalnymi na podstawie platform programowych.

W sferze gospodarki Ruch 8 lipca proponuje wykorzystanie w polskich warunkach zasad gospodarowania sprawdzonych w świecie. Opowiada się za gospodarką rynkową, łączącą efektywność z odpowiedzialnością socjalną państwa, a także za takimi formami własności, które zapewniają najbardziej racjonalne wykorzystanie majątku produkcyjnego. Odpaństwowienie gospodarki i przechodzenie do prywatnych i grupowych form własności powinno odbywać się pod kontrolą społeczną, brać pod uwagę wolę i interesy materialne prywatyzowanych przedsiębiorstw.

Czołowymi działaczami Ruchu 8 lipca są Leszek Jaśkiewicz, Tadeusz Rosłanowski, Tomasz Nałęcz, Kazimierz Kik, Zbigniew Siemiątkowski.

Kontakt: Komitet Uczelniany PZPR, Uniwersytet Warszawski, Krakowskie Przedmieście 26/28, telefon: 20-03-81.

PPS — Rewolucja Demokratyczna

PPS-RD, która powstała 19 grudnia 1988 r., zgrupowała na początku swojego istnienia młodych członków PPS, którzy przeciwni byli jej działalności opartej na zasadzie przemian o charakterze ewolucyjnym i dopuszczającej jedynie "obywatelskie nieposłuszeństwo". Partia opowiada się za radykalnymi działaniami, rewolucją społeczną i obroną interesów pracowników przedsiębiorstw państwowych, na barki których przenoszony jest ciężar kryzysu. Jej członkowie uczestniczą w związku z tym w strajkach w zakładach pracy, pomagają je organizować, prowadzą instruktaż redagowania prasy zakładowej, tworzenia komitetów założycielskich "Solidarności" i kas zapomogowych.

PPS-RD uważa się za partię proletariacką — połowa jej członków pracuje bezpośrednio w produkcji, druga połowa to młodzież szkolna i studenci. Partia nie popiera linii programowej przyjętej przez Lecha Wałęsę i "Solidarność" oraz tworzonych przez tę formację kierunków społeczno-gospodarczych, a także rządu T. Mazowieckiego. Stoi na stanowisku, że środki produkcji powinny pozostać w rękach wytwórców, czyli robotników, nie na zasadzie własności państwowej, lecz — samorządowej. W związku z tym przeciwstawia się procesowi prywatyzowania środków produkcji, akcentując potrzebę upowszechniania własności samorządowej.

PPS-RD liczy ok. tysiąca członków, zgrupowanych przede wszystkim w Warszawie, Katowicach, Krakowie i Wrocławiu. Wydaje "Robotnika", "Robotnika Białostockiego", Biuletyn Informacyjny, "Nasz Przegląd", "Nową Lewicę", "Hutnika".

Czołowi działacze to: Piotr Ikonowicz, Józef Pinior, Czesław Borowczyk, Zuzanna Dąbrowska, Cezary Miżejewski, Jakub Sieradzki.

Kontakt: Biuro Informacyjne ul. Wspólna 41 m 48, Warszawa, tel. 21-06-26; Piotr Ikonowicz, ul. Giogera 4 m 9, Warszawa, tel. 23-14-49.

(Rzeczpospolita, dodatek: Plus)

Poezja Saszy Karpenko

Goszczący w Chicago poeta ze Związku Sowieckiego, Aleksander (Sasza) Karpenko, będzie czytał swoje wiersze we wtorek, 9 stycznia, w Centrum Kulturalnym Biblioteki Publicznej. Gospodarzem programu będzie pisarz chicagoski Larry Heinemann.

"Niezwykła poezja Karpenki wypływa z głębokiego zaangażowania w sprawy ludzkie — mówi Heinemann. — Mówi on o ogromnych cierpieniach i ogromnej sile. Jego głos po prostu dzwoni."

28-letni Karpenko znany jako poeta wojny, jest weteranem z Afganistanu. Opublikował dwa zbiory poezji — "Rozmowy ze śmiercią" i "Słońce w odpryskach" i przygotowuje kolejny tomik — "Trzecia strona medalu." Jest członkiem popularnego zespołu "Żurawiej," który wykonuje jego muzykę i poezję.

Po kilku wieczorach autorskich w Chicago Sasza Karpenko wraca do Moskwy.

Można będzie wysłuchać go i wziąć udział w dyskusji w poniedziałek, 8 stycznia, o godz. 7:00 wieczorem w Skokie Public Library, 5215 Oakton oraz we wtorek, 9 stycznia, o godz. 12:15 w Chicago Public Library Cultural Center, przy 78 E. Washington Street. Wstęp wolny.

(kc)

Bezpłatne kursy języka angielskiego

Kongres Polonii Amerykańskiej Wydział na Stan Illinois, 5844 N. Milwaukee, Chicago, IL. 60646 informuje, że we wtorek 9-go stycznia br., o godz. 11:30 odbędzie się rejestracja studentów średnio zaawansowanych.

Lekcje języka angielskiego będą odbywały się we wtorki i czwartki, w godzinach rannych. Nauka jest bezpłatna, dostępna dla wszystkich osób również przebywających z USA z wizytą.

Uwaga: Lekcje powyższe nie dotyczą osób objętych amnestią.

KALENDARZ POLSKI
NA ROK 1990

Cena: $14.00

Mamy już w sprzedaży nowy Kalendarz Polski Na Rok 1990, który jest kolejnym 42, a jednocześnie już ostatnim rocznikiem, drukowanym przez Wydawnictwo "Promyk" w Filadelfii.

Ten uniwersalny poradnik encyklopedyczny, jak nazywany jest przez stałych czytelników, jest starannie i interesująco opracowany. W 43 rozdziałach na 448 stronach zawartych jest wiele bardzo interesujących artykułów ze wszystkich dziedzin wiedzy, wiele informacji dotyczących Polski. Cenne też są porady lekarskie, wskazówki o pielęgnowaniu urody, jak dbać o zdrowie oraz wiele innych niezbędnych dla każdego w codziennym życiu, tak w domu, jak i w pracy. Zachęcamy do kupna tego doskonałego informatora. Każdy kto zamówi Kalendarz Polski przekona się, że znajdzie w nim swego doradcę.

DZIENNIK ZWIĄZKOWY
6100 N. Cicero Ave.
Chicago, Il. 60646

Zamawiam ..... egzemplarzy Kalendarza Polskiego na rok 1990 po $14.00 za sztukę.
Załączam czek lub Money Order na sumę .....

.....
Imię i Nazwisko

.....
Adres

.....
Miasto Stan Kod Pocztowy

Za zaliczeniem pocztowym (C.O.D.) książek nie wysyłamy

"Opłatek" Stow. Samopomocy

Zarząd Stow. Samopomocy zaprasza członków z rodzinami, sympatyków oraz przedstawicieli bratnich organizacji i zawsze nam miłych gości na uroczystość "Opłatka" Stowarzyszenia, która odbędzie się w niedzielę, 21 stycznia, w siedzibie organizacji, o godz. 2:30 po poł., w budynku Kongresu Polonii Amerykańskiej na stan Illinois, 5844 N. Milwaukee Ave.

Inwokację wygłosi kapelan Stowarzyszenia, ks. Józef Baraniok. W programie artystycznym wystąpią artyści polonijni i młodzież szkolna.

W towarzyskiej części wieczoru smaczne przekąski, a dla urozmaicenia odbędzie się także loteria fantowa i inne niespodzianki.

Oczekujemy licznego przybycia naszych miłych gości. Zastaniecie jak zawsze to, co dla nas wszystkich na emigracji jest tak cenne i drogie — koleżeńską, serdeczną atmosferę w duchu polskich tradycji bożonarodzeniowych.

Zarząd Stow. Samopomocy przy tej okazji składa najserdeczniejsze życzenia na Nowy Rok 1990 wszystkim członkom z rodzinami, sympatykom oraz przedstawicielom bratnich organizacji — DO SIEGO ROKU!

T. Szebert, prez.

Opłatek dywizyjny

Diana Klima — sopran — absolwentka Montray Felician College, Bacherlor of Music De Paul University. Na zaproszenie Akademii Muzycznej w Katowicach, występowała na Festiwalu Muzycznym w Rybnej. W naszym programie wykona recital muzyki słowiańskiej w kostiumach narodowych.

Dla urozmaicenia programu będzie loteria fantowa, niespodzianki, nagroda wejściowa dla szcześliwie wylosowanej pary. Zapraszamy jak najserdeczniej wszystkich kolegów z rodzinami, przedstawicieli i członków bratnich organizacji, przyjaciół i zawsze nam miłych gości.

Zgłoszenia do dnia 19 stycznia 1990 r. na adres Stowarzyszenia lub telefony: 286-8583 i 622-2712. donacja $15.

W. Lis — prezes
E. Sieradzki — sekr.

Karmelitański opłatek w Munster, Ind.

Dnia 17 stycznia 1990 roku Stolica Apostolska, Dekretem Kongregacji do spraw zakonnych Nr 9380/49 erygowała Polski Klasztor Karmelitański w Munster, Indiana. Centralne uroczystości 40-lecia odbędą się w dniu centralnego Odpustu ku czci Matki Bożej Szkaplerznej, 15 lipca br.

Inauguracja roku Jubileuszowego nastąpi w pierwszą niedzielę nowego roku tj. 7 stycznia koncelebrowaną Mszą św. o godzinie 12 w południe w intencjach fundatorów i dobrodziejów klasztoru, a po Mszy św. w sali przykościelnej wspólny obiad z okolicznościowym programem, poprzedzony tradycyjnym łamaniem się Opłatkiem z noworocznymi życzeniami.

Po obiedzie bożenarodzeniowy polski film dźwiękowy w kolorze o polskim obyczaju świątecznym pt. "Pastorałka".

Na powyższą inaugurację jubileuszu zapraszamy wszystkich dobrodziejów i przyjaciół polskiego Karmelu w Munster, Indiana.

O. Tomasz Bałys, O.C.D.
przeor klasztoru

Opłatek Koła 5 KDP

Koło 5 K.D.P. w Chicago, jak rokrocznie, tak i w tym roku urządza tradycyjny "Opłatek" w dniu 14-go stycznia 1990 roku o godz. 2 po poł. w sali SPK Nr. 31 pod adresem 3242 N. Pulaski Rd.

Oprócz tradycyjnych kolęd z programem świąteczno-rozrywkowym wystąpi niezastąpiony "REFREN". Wstęp $7.00. Serdecznie prosimy członków, przyjaciół i sympatyków o przybycie.

M. Drewienkowska — sekr.

Komunikat Skarbu Narodowego

Powiadamiamy, że miesięczne zebranie Komitetu Skarbu Narodowego R.P. na stan Illinois odbędzie się w piątek, 12 stycznia, o godzinie 7:30 wiecz., w sali Plac. 90 SWAP, 6005 W. Irving Park Rd.

Zawiadamiamy również, że w tym samym dniu i w tym samym miejscu o godzinie 8 wiecz., odbędzie się zebranie Komitetu Obywatelskiego.

Prosimy wszystkich przedstawicieli organizacji wchodzących do obu Komitetów o liczny udział i punktualne przybycie na godz. 7:30 wiecz.

Zapraszamy również na "Opłatek" Skarbu Narodowego, który odbędzie się w dniu 28 stycznia, o godzinie 2:30 po poł., w sali SPK, 3242 N. Pulaski R.

Szczegóły w dalszych komunikatach prasowych i w radiu.

S. Jaworski, prez.

Opłatek nauczycielski

Serdecznie zapraszamy na opłatek nauczycielski, który odbędzie się w niedzielę, 14 stycznia o godz. 2 po poł. w sali parafialnej kościoła św. Trójcy przy 1118 N. Noble St.

W programie świątecznym wystąpi młodzież polskich szkół sobotnich. Wstęp dla dorosłych $2, dzieci wstęp wolny. Prosimy o liczny udział.

Zebranie Klubu Ziemi Rzeszowskiej

Zawiadamiamy członków Klubu Ziemi Rzeszowskiej, że w sobotę, 20 stycznia, o godzinie 7 wiecz., w sali ZKP, 5835 W. Diversey Ave., odbędzie się zebranie, na którym zostanie wybrany nowy zarząd na 1990 r.

W drugiej części zebrania odbędzie się instalacja zarządu. Nowi członkowie mile widziani.

S. Krupa, prez.
D. Pastułka, sekr.

Opłatek Stow. Emerytów Kombatantów

Stow. Polskich Emerytów Kombatantów zawiadamia, iż w czwartek, 11 stycznia w sali SPK, przy 3242 N. Pulaski Rd., jak zwykle każdego roku, odbędzie się tradycyjny, wspólny Opłatek. Początek o godz. 12:30 po poł.

A. Kajkowski wygłosi apel świąteczny oraz odczyta orędzie Prezydenta Rzeczypospolitej.

Podamy ciepły obiad z winem. Będą też kotyliony i nagrody wejściowe. Wstęp $6 od osoby.

L. Pieczara — prez.
A. Tapkowski — sekr.

"Opłatek" Koła Lwowian

Koło Lwowian, Związek Ziem Zachodnich i Instytut Romana Dmowskiego postanowiły uczcić wspólnie Święta Bożego Narodzenia, aby w większym gronie rodaków przyjemnie spędzić czas w przyjaznej atmosferze świątecznego nastroju i przy śpiewie naszych polskich kolęd.

Dla urozmaicenia tej tradycyjnej imprezy przygotowany jest program artystyczny oraz loteria fantowa.

"Opłatek" odbędzie się w niedzielę, 14 stycznia, o godz. 1:30 po poł., w sali Wonderland Ballroom, 2952 N. Milwaukee Ave., Chicago. Wstęp $13 od osoby; dla dzieci: $9.50. Podany zostanie smaczny, gorący obiad.

Dla zapewnienia miejsca oraz ilości obiadów proszę zgłaszać telefoniczne rezerwacje na nr: 708—967-6143, wieczorami, do 10 stycznia, lub listownie na adres: 6977 W. Oakton, P.O. Box 48236, Chicago, IL 60648.

***Maria Kowalska*, sekr.**

Z ŻYCIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Instalacja Gr. 1776 ZNP Tow. Wolność

Niniejszym zawiadamiamy, że instalacyjne posiedzenie Grupy 1776 Tow. Wolność odbędzie się w niedzielę, 14 stycznia o godz. 2 po południu w sali Domu Młodzieży okr. 13 ZNP, przy 6038 N. Cicero Ave.

Na zebraniu obecna będzie wiceprezeska ZNP Helena Szymanowicz, która odbierze przysięgę od wybranego zarządu.

Przewidziano też św. Mikołaja, serdecznie zapraszamy.

S. Bogobowicz — prez.
I. Klatka — sekr.

Zebranie Grupy 843 ZNP, Tow. T. Kościuszki

Miesięczne zebranie Grupy 843 ZNP, Tow. Tadeusza Kościuszki, odbędzie się w środę, 10 stycznia, o godzinie 7:30 wiecz., w sali SPK, 3242 N. Pulaski Rd.

Prosimy członków o liczny udział.

J. Marolewski, prez.
J. Sochański, sekr.

Zebranie Gr 877 ZNP Tow. Tys. Walecznych

Grupa 877 ZNP Tow. Tysiąc Walecznych odbędzie swe instalacyjne posiedzenie w środę, 10 stycznia o godz. 7:30 wiecz., w sali Plac. 90 SWAP, przy 6005 W. Irving Park Rd.

Gościć będziemy skarbnika ZNP, K. Musielaka, który odbierze przysięgę od wybranego zarządu. Prosimy członkinie i członków o liczny udział.

S. Krukar — sekr.

Zebranie Klubu Wola Przemykowska

Zarząd Klubu Wola Przemykowska serdecznie zaprasza swych członków na posiedzenie instalacyjne, które odbędzie się w niedzielę, 14 stycznia o godz. 2:30 po poł., w sali ZKP przy 5835 W. Diversey Ave..

J. Babicz — prez.

Opłatek Klubu Koło nad Wartą

Zarząd Klubu Koło nad Wartą serdecznie zaprasza sympatyków i członków na Opłatek i Choinkę dla dzieci, które odbędzie się w niedzielę, 14 stycznia, o godz. 3:30 po poł., w sali Domu Polskiego im. Jana Pawła II, przy 3642 W. George St.

W programie występy artystów z Polski, św. Mikołaj dla dzieci, poczęstunek.

Wstęp $5. Dzieci wstęp wolny. Po informacje prosimy dzwonić na nr tel. 376-5147 lub 476-2246.

A. Świderska — prez.

Św. Mikołaj u Stow. Par. Otfinów

Stowarzyszenie Parafii Otfinów organizuje św. Mikołaja dla dzieci w niedzielę, 14 stycznia o godz. 2 po poł. w sali "Eagles" przy 3519 W. Fullerton Ave.

Przewidujemy poczęstunek, dla dzieci pizza, oraz występy małego zespołu muzycznego.

Wstęp $10, tylko dla osób dorosłych. Zapraszamy chętnych na miłe popołudnie.

H. Oberski—sekr.

"Autokraci i kompromisy" — spotkanie z Markiem Zielińskim

W piątek, 19 stycznia o godz. 8 wiecz. odbędzie się spotkanie z Markiem Zielińskim, publicystą i krytykiem literackim, stałym współpracownikiem paryskiej "Kultury" oraz kierownikiem działów w tygodniku "Solidarność" i miesięczniku "Więź".

Tematem spotkania z wybitnym polskim intelektualistą będą dylematy polityczne Kościoła w nowym układzie powstałym po porozumieniach Okrągłego Stołu.

Marek Zieliński będzie w Chicago gościem Polskiego Uniwersytetu Puno, Klubu Inteligencji Katolickiej oraz Polskiego Związku Akademików.

Serdecznie zapraszamy na to ciekawie zapowiadające się spotkanie do nowej siedziby PUNO, która mieści się nieco na północ od Six Corners przy 4032 N. Milwaukee Ave. Sugerowana donacja — $4. Parking na ulicy.

"Opłatek" Grupy 3235 ZNP, im. Jana Pawła II

Grupa 3235 im. Jana Pawła II wraz z komitetem kaplicy urządza tradycyjny "Opłatek", który odbędzie się w niedzielę, 14 stycznia, w Montini High School, 19070 16th St., w Lombard, Ill.

Jedna czwarta dochodu z imprezy przeznaczona jest na fundusz "Dar Dziecka".

Prosimy o poparcie.

Porządek dnia: 10:30 rano — Msza św., 12 w poł. — inwokacja ojca Błażeja, następnie łamanie się opłatkiem, gorący obiad, po obiedzie św. Mikołaj dla dzieci.

Potem przygrywać będzie orkiestra, można zatańczyć, pośpiewać kolędy, pogawędzić ze znajomymi.

Cena biletu $10 od osoby, dla dzieci w wieku szkolnym $5.

Tego samego dnia zarząd Grupy odbędzie zebranie. Będą miały również miejsce wybory nowego zarządu na następną kadencję oraz komisji rewizyjnej Grupy i komitetu kaplicy.

S. Woźniak, sekr.

Zebranie Grupy 2714 ZNP, Tow. J. Piłsudskiego

Grupa 2714 ZNP, Tow. im. Marsz. Józefa Piłsudskiego, odbędzie swe miesięczne posiedzenie w niedzielę, 14 stycznia, w sali Copernicus Center, 3150 N. Milwaukee Ave. Początek o godzinie 1:15 po poł.

W programie zebrania przewidziano wybór nowego zarządu oraz ustalenie daty instalacji, która zwykle odbywa się w lutym. Przedstawiony zostanie także raport z rocznej działalności Grupy.

Prezeska Loretta Chabalowski wzywa do przyprowadzenia przyjaciół lub członków rodziny, by zapisać ich w poczet członków ZNP.

A. Drennan, sekr.

Instalacja Gr. 1776 ZNP Tow. Wolność

Niniejszym zawiadamiamy, iż instalacyjne posiedzenie Grupy 1776 Tow. Wolność odbędzie się w niedzielę, 14 stycznia o godz. 2 po południu w sali Domu Młodzieży Okr. 13 ZNP przy 6038 N. Cicero Ave.

Na zebraniu obecna będzie wiceprezeska ZNP Helena Szymanowicz. Przewidziano też wizytę gwiazdora. Serdecznie zapraszamy.

S. Bogobowicz—prez.
I. Klatka—sekr.

Zebranie Gr. 298 ZNP Jana III Sobieskiego

Grupa 298 ZNP Tow. Króla Jana III Sobieskiego odbędzie swe miesięczne posiedzenie w środę, 10 stycznia, o godz. 2 po poł., w sali Archer Park, przy 4901 S. Kilbourn St.

Prosimy członków o liczny udział.

A. Kuźniar — prez.
S. Lech — sekr.

Zebranie wyborcze Gminy 87 ZNP

Zebranie Gminy 87 ZNP połączone z wyborem zarządu na rok 1990— odbędzie się w piątek, 12 stycznia w sali Woźniaka przy 2530 Blue Island Ave. Początek o godz. 7:30 wiecz.

B. Pomana—prez.

Oglądajcie Kronikę Polonijną
CDN
Program przedstawiający życie organizacyjne i twórcze Polonii, ciekawych ludzi i wydarzenia. Kronika CDN jest realizowana przy współpracy Kongresu Polonii Amerykańskiej.
Kanał 25 Sobota 4:00-4:30 PM
Poniedziałek 10:00-10:30 PM

PROGRAM
POLVISION
WTOREK—ŚRODA
Pierwsza godzina programu:
• Filmy animowane dla dzieci
• "Maki"—film dokumentalny o problemie narkomanii w Polsce.
Druga godzina programu:
• "Alternatywy 4"—serial telewizyjny. Odcinek 4.
Trzecia godzina programu:
• Film dokumentalny z serii "Kościoły w Polsce."—Odcinek pt. "Kościół Ewangelicko-Augsburski."

Ultraprawicowy polityk z RFN zatrzymany na granicy NRD

Czy aktywność neofaszystów jest tylko manewrem partii komunistycznej?

Berlin Zachodni (UPI)—Ultraprawicowy członek Parlamentu Europejskiego, obywatel RFN Franz Schoenhuber został zatrzymany przez wschodnioniemiecką straż graniczną, mimo, że legitymował się dyplomatycznym paszportem.

Według sprawozdania zainteresowanego, strażnicy wyliczyli mu przypadki jego działalności "faszystowskiej" i odmówili przepuszczenia na wschodnią stronę granicy. Incydent ten miał miejsce w okresie krytycznych rozmów "okrągłego stołu" w Berlinie Wschodnim, podczas których grupy opozycyjne oskarżyły rząd NRD o umyślne rozprzestrzenianie mylnych informacji na temat wzrostu aktywności neofaszystów, by usprawiedliwić konieczność założenia nowych oddziałów tajnej policji. W obradach między reprezentantami rządu, członkami partii komunistycznej i partii opozycyjnych nastąpiła krótka przerwa, gdy na ręce ich organizatorów nieznani osobnicy nadesłali notatkę z pogróżkami o zamachu bombowym.

Schoenhuber, były członek elitarnych oddziałów Hitlera—Waffen SS i obecny przywódca zachodnioniemieckiej, ultraprawicowej Partii Republikańskiej uznał ten incydent za dowód, że władze NRD, mimo zapewnień, nie dopuszczą do wolnych wyborów powszechnych, zaplanowanych na wiosnę tego roku.

Zakaz przekroczenia granicy przez siebie jako członka Europejskiego Parlamentu Schoenhuber przyjął jako próbę manipulowania nastrojami obywateli NRD. Schoenhuber wszedł do EP, gdy jego partia uzyskała 7 procent głosów w czerwcowych wyborach ub. roku.

Kilka wschodnioniemieckich grup opozycyjnych jest zdania, że komuniści rozprzestrzeniają pogłoski o zagrożeniu neofaszystów, by rozbudzić histerię i zwiększyć własne szanse na wygraną. Zarzuty takie wysunięto po ubiegłotygodniowych, masowych demonstracjach antyfaszystowskich kierowanych przez partię komunistyczną w proteście przeciwko bezczeszczeniu grobów i tablic pamiątkowych ofiar hitlerowców gdy nieznani sprawy namalowali na nich znaki swastyki. (eg)

Polonica na łamach prasy amerykańskiej

Wychodząca na południowych przedmieściach Chicago gazeta "Suburban Life Graphic" w numerze środowym (3 stycznia) zamieszcza artykuł pt. "Polish flag flying high in Oak Brook", poświęcony powstającym w Polsce oddziałom filantropijnej organizacji Lions Club.

Oddział warszawski powstał pod protektoratem belgijskim w październiku, od maja czynny jest oddział w Poznaniu i w przygotowaniu są kluby w innych miastach.

Lions Club rozpoczął swoją działalność od budowy nowego szpitala. Będzie to Szpital Kardiologiczny Pamięci Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

Zgodnie ze światową statystyką zdrowia, śmierterlność wynikająca z chorób serca w Polsce jest najwyższa na świecie, natomiast ilość miejsc szpitalnych na oddziałach kardiologicznych jest bardzo niska.

Otwarcie szpitala przewidziane jest na 1994 rok, wraz z obchodami 50-lecia Powstania Warszawskiego oraz 80-lecia legionów Piłsudskiego. (kc)

W Krakowie na ratunek zabytkom

Stąd widać całą Polskę — mawiał o Wawelu prof. Jerzy Szablowski, zmarły niedawno wybitny polski uczony, wieloletni opiekun wawelskich skarbów. Można by także odwrócić to powiedzenie - cała Polska patrzy na Wawel, na Kraków. Nie ma drugiego miasta w Polsce (być może poza Warszawą) tak licznie odwiedzanego przez grupy wycieczkowe i indywidualnych turystów z kraju i z zagranicy wśród których wielu to wybitni politycy, ludzie sztuki i kultury z całego świata.

Dla wielu z nich czas spędzony w Krakowie to najpiękniejsze chwile pobytu w Polsce. Zaś rangę Krakowa, jako zabytku kultury doceniło UNESCO, uznając krakowski zespół staromiejski za zabytek klasy najwyższej, a Kraków wpisując na listę dziedzictwa kultury światowej.

W tym mieście, w którym każdy kamień jest historią, w liczącym 700 lat starym centrum, znajduje się ponad 800 cennych zabytków mieszkalnych, pałaców, kościołów, a także liczne zabytkowe detale architektoniczne, polichromie, freski. Sukiennice, dawna hala targowa są od ubiegłego wieku galerią cennych arcydzieł polskiego malarstwa. W kościele Mariackim, jak brylant najczystszej wody, błyszczy sławny ołtarz Wita Stwosza, unikat w skali europejskiej. Uniwersytet Jagielloński należy do najstarszych w Europie.

Historia Wawelu — to historia osobna. Tu znajdują się groby polskich królów i wielich synów polskiego narodu. Wawel jest własnością całej Polski. Miał w swej historii czasy świetności i czasy dramatu. Został zaraz po wojnie z całym pietyzmem — tak jak to było możliwe w trudnych powojennych czasch — przywórcony narodowi. Zbiory tureckich namiotów, które król Jan III Sobieski zdobył pod Wiedniem, zazdroszczą Wawelowi sami Turcy.

Ma też Kraków swoje niezwykle trudne problemy. Liczne i należące do najbardziej uciążliwych branż zakłady przemysłowe wokół miasta (zakłady chemiczne, Huta im. Lenina, a do niedawna jeszcze także huta aluminium), wzmożony ruch samochodowy w ciasnych uliczkach starego grodu, wreszcie ogrzewanie piecami węglowymi starych budynków mieszkalnych — wszystko to sprawia, iż Kraków, zajmujący zaledwie 0,1 proc. powierzchni kraju, wprowadza do atmosfery 13 proc. gazów i ponad 5 proc. pyłów emitowanych w kraju.

Cierpią nie tylko ludzie, ale także zabytkowe budynki i pomniki, które przez szkodliwe wyziewy, a przede wszyskim związki siarki są po prostu niszczone. Kraków od dawna woła o ratunek.

W obronie grodu Kraka narodziła się nowa siła — ruch zielonych. Tu w Krakowie właśnie powstały pierwsze ruchy ekologiczne w Polsce. I zanim jeszcze okrzepły, już mają na swym koncie pierwsze zwycięstwo — doprowadzenie do decyzji o zamknięciu wspomnianej huty aluminium w pobliskiej Skawinie. Rozpoczęto też walkę z największym "trucicielem" — Hutą im. Lenina. Ten wielki kombinat przemysłowy wydał już miliardy złotych na modernizację i urządzenia ochrony środowiska i wyda jeszcze na ten cel następne wielkie sumy.

Zamierza m.in. zmienić profil produkcyjny dzięki czemu stanie się zakładem mniej uciążliwym dla środowiska. Dalszą poprawę uzyska się dzięki nowoczesnej technologii. W najbliższych latach zakłada się,, że Huta im. Lenina w emisji pyłów i dwutlenku siarki osiągnie poziomy norm światowych, które obecnie znacznie przekracza. Emisję tlentku węgla zmniejszy np. o 40 proc. Woda spuszczana przez kombinat do Wisły jest już dziś w 85 proc. oczyszczona, a po uruchomieniu nowej oczyszczalni będzie czysta w całości.

Od 1989 Kraków jest miastem chronionym. Oznacza to m.in. ograniczenie ruchu samochodowego w mieście, a w zabytkowym centrum — jego całkowity zakaz. Aparatura kontrolna importowana ze Szwecji mierzy stężenie zanieczyszczeń w obrębie zabytkowego Starego Miasta. W przyszłości nastąpi przebudowa układu komunikacyjnego w mieście tak, aby ruch nie zagrażał najcenniejszym zabytkom.

Powstały przez 11 laty Społeczny Komitet Ochrony Zabytków Krakowa, cieszący się wielkim autorytetem w kraju doprowadził już do konserwacji i częściowej renowacji około 800 obiektów zabytkowych, które takich zabiegów wymagały. Jest w tej liczbie wiele niezwykle cennych historycznych pamiątek.

Około 80 budynków, w tym wiele mieszkalnych, zmodernizowano przywracając do dawnej świetności. Zabezpieczno także to, co pozostało z dawnej dzielnicy żydowskiej Krakowa — Kazimierza, jedynego takiego zabytkowego zespołu w Polsce.

Odnowa Krakowa — to działalność kompleksowa — nie tylko konserwacja fasady budynku, ale także modernizacja infrastruktury technicznej, instalacji wodnej i kanalizacyjnej, systemu ogrzewania, wzmacnianie fundamentów. Zrewaloryzowane budynki mają ogrzewanie gazowe lub elektryczne — kominy nie będą już dymić.

Na takie przedsięwzięcie potrzebne są wielkie fundusze. Pochodzą one przede wszystkim z ofiarności społecznej. 64 skarbonki na ulicach Krakowa, w także innych miast Polski są zawsze pełne — i gromadzą nie tylko złotówki, lecz także dolary, ruble, funty i inne zagraniczne waluty.

W r. 1985 utworzono będący w dyspozycji władz miasta Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa. Składają się nań dotacje, wpłaty z darowizn, zapisów i zbiórek. Znaczne wpływy zapewnia też Fundacja Odnowy Zabytków Krakowa, która prowadzi szerokę działalność gospodarczą, m.in. posiada szereg sklepów w Krakowie i w innych miastach południowej Polski. Dochody Fundacji zasilają konto Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa. Fundacja planuje założenie spółki z kapitałem zagranicznym.

Osiągnięcia Krakowa w dziedzinie rewaloryzacji zabytków zostały docenione na arenie międzynarodowej. Decyzją UNESCO powołany zostanie w Krakowie międzynarodowy ośrodek kształcenia konserwatorów zabytków krajów Europy Wschodniej. Kraków staje się więc poligonem doświadczalnym w odnowie zabytków w skali międzynarodowej.

W Krakowie istnieje świadomość zarówno wśród obywateli, jak i władz miejskich, iż aby miasto dalej mogło się rozwijać, a jego światowej rangi zabytki mogły być zachowane dla przyszłych pokoleń. Kraków musi zmienić swój gospodarczy kształt. Stąd propozycja utworzenia w Krakowie strefy specjalnej ekonomiki.

Kierunki działania — to więcej przedsiębiorczości przede wszystkim w rozwoju gospodarczym, śmiałe wprowadzanie zagranicznego kapitału. Pierwszę jaskółką jest tu zawarte w 1989 roku między władzami Krakowa, przedsiębiorstwem "Naftobudowa" i Włoskim Instytutem Rekonstrukcji Przemysłu porozumienie o utworzeniu polsko-włoskiej spółki, która opracuje program ochrony środowiska i rozwoju ekonomicznego miasta. Włosi interesują się także możliwościami budowy hoteli, rozbudowy lotniska.

Przemysł krakowski powinien przekształcać się w kierunku tworzenia zakładów przemysłu precyzyjnego, elektrotechnicznego, elektronicznego, wreszcie usług turystycznych obejmujących nie tylko sam Kraków, ale także jego tak atrakcyjne dla turystyki okolice. Podstawą do rozwoju nowych technologii i wysoko opłacalnej produkcji jest to, iż Kraków posiada ogromny potencjał naukowy — najwięcej w Polsce osób z wyższym wykształceniem na 1000 mieszkańców oraz 11 wyższych uczelni.

Nie zapomina się też o dawnych wspaniałych tradycjach krakowskiego rzemiosła, które także może wnieść swój wkład w rozwój gospodarczy miasta.

Tak więc Kraków nie przestaje być perłą wśród polskich zabytyków i historycznym sercem Polski — pragnie być miastem nowoczesnym i zasobnym, potwierdzającym praktycznie, iż nowoczesność może wyjść na zdrowie historii.

Krystyna Niedzielska
(KAI)

MCK potwierdza informację

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

rzeniach z dnia 3 stycznia na Morzu Czerwonym uzyskano od Międzynarodowego Czerwonego Krzyża, który skontaktował się w tej sprawie z Erytrejczykami z Sudanu, sąsiadującego z Etiopią.

Jak informowaliśmy, 11,627-tonowiec został odnaleziony przez inną polską jednostkę 4 stycznia u wybrzeży Etiopii, w odległości 60 mil od Massawa.

Załoga frachtowca "Asnyk" pośpieszyła na pomoc po odebraniu sygnałów "SOS".

"Bolesław Krzywousty" znajdował się w drodze z Sudanu do Massawy, głównego portu w objętej krwawą wojną domową północnej prowincji Etiopii, Erytrei. (eg)

NATO

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

ludzi. Trwające w Wiedniu negocjacje mają na celu osiągnięcie zgody na redukcję sił w całej Europie. Celem uczestników rozmów są cięcia oddziałów USA i ZSSR do 275,000 ludzi po każdej stronie jak również ograniczenie liczby czołgów i samolotów bojowych.

Rzecznik NATO oświadczył, iż propozycja Gysi'ego nie będzie poruszana na wiedeńskich rozmowach o siłach konwencjonalnych w Europie. (eg)

W oczekiwaniu na wznowienie wymiany

Nowy York (J of C) — Wraz z upadkiem reżimu Ceausescu, Rumunia może liczyć na wznowienie handlu z USA na warunkach jakimi cieszyła się do 3 lipca, 1988 roku, czyli do chwili gdy z powodu gwałcenia praw człowieka straciła status najbardziej uprzywilejowanego państwa, a także zwolnienie od opłat celnych, przyznane zgodnie z tzw. generalnym systemem pierwszeństwa.

W pierwszych 10 miesiącach ub. roku, ogólna wartość rumuńskiego eksportu do USA spadła w porównaniu z identycznym okresem 1988 roku o 51.4 procenta i wyniosła $290.2 mln, podczas gdy amerykański eksport do Rumunii zmniejszył się o 29.4 proc. i nie przekroczył wartość $115.7 mln.

Tendencje spadkowe obserwowano od 1986 roku, kiedy to obopólna wymiana handlowa zamknęła się sumą $1.09 mln, a w następnym roku wyniosła $974 mln, by w dwa lata później osiągnąć jedynie $882 mln.

Czynnikiem, który niekorzystnie wpłynął na wymianę był wprawdzony przez Ceausescu program bezwzględnego ograniczenia zagranicznych zadłużeń. Zgodnie z tym planem, Rumunia przestała importować nowoczesny sprzęt i części zamienne do maszyn przemysłowych. W rezultacie obniżyła się wydajność, a w konsekwencji nastąpił dalszy spadek standardu życia ludności.

Upadek Ceausescu napawa dużym optymizmem amerykańskich przemysłowców, pewnych, że wkrótce nowy rząd zniesie nakaz importu, a Rumunia wznowi zakup sprzętu szczególnie związanego z przemysłem energetycznym. Po Związku Sowieckim, kraj ten posiada najbardziej rozbudowany przemysł petrochemiczny w Europie Wschodniej. Produkty tego przemysłu są głównymi artykułami eksportu.

Don Hasfurther, dyrektor rady handlowej między Wschodem a Zachodem przy Amerykańskiej Izbie Handlowej w Washingtonie twierdził, że rumuńskie środowisko biznesowe jest szczerze zainteresowane zwiększeniem wymiany z kompaniami z USA. W chwili obecnej nadal obowiązuje zakaz zaciągania choćby krótkoterminowych pożyczek za granicą na zakup sprzętu i technologii. Przypuszcza się, że przepisy te zostaną wkrótce zniesione. (eg)

Liban — 17-godzinne przerwanie ognia

Bejrut (Reuter) — 23 grudnia ub. roku na południu Libanu rozgorzały ponownie walki pomiędzy rywalizującymi ze sobą muzułmańskimi sektami milicji Amal — popieranej przez Damaszek — i frakcji Hezbollah, proirańskiej grupy bojówkarzy. Obydwie strony starają się zdobyć wyłączność w przywództwie nad prawie półtoramilionową rzeszą libańskich szyitów.

W ostatni poniedziałek o godzinie 9 rano Amal i Hezbollah zgodziły się na przerwanie działań wojennych na najbliższe 17 godzin.

Czas ten zostanie wykorzystany przez przedstawicieli Międzynarodowego Czerwonego Krzyża na zebranie rannych i trupów z terenów objętych walkami. MCK zorganizował w bezpiecznych rejonach południowego Libanu kilka punktów szpitalnych i udzielania pierwszej pomocy.

Nadal trwają wysiłki dyplomacji teherańskiej w celu zażegnania kryzysu w łonie libańskich organizacji szyickich. Wiceminister spraw zagranicznych Iranu Mohammed Ali Besharati w ostatnią niedzielę przebywał w Bejrucie gdzie próbował znaleźć kompromisowe rozwiązanie konfliktu.

Przed wizytą w stolicy Libanu Besharati dyskutował w Damaszku ten sam problem z ministrem spraw zagranicznych Syrii Farukiem al-Shara. (bb)

Amerykańscy aktorzy wystawiają w Pradze sztukę Havela

Praga (Reuter) — W Pradze zostanie w tym tygodniu — po raz pierwszy — wystawiona sztuka Vaclava Havela pt. "Audiencja".

Jak oświadczyła przedstawicielka USA Actor's Studio, Patty Ewald — "Audiencję" przygotował zespół aktorów amerykańskich i ma być ona zagrana po angielsku i po czesku, a także sfilmowana dla programu telewizyjnego PBS. Rzecz rozgrywa się w browarze pomiędzy pracującym tam mężczyzną a jego szefem.

Jak wiadomo Vaclav Havel pracował kiedyś w browarze w czasie swojej długiej kariery opozycyjnej, obejmującej także 5 lat więzienia. Wystawianie i publikowanie jego sztuk i jakichkolwiek tekstów było zabronione przez 20 lat.

Jako niezmordowany bojownik o prawa człowieka, Havel zdobył ogromny autorytet, dzięki czemu — po przewrocie listopadowym w Czechosłowacji — został wybrany prezydentem.

Obecnie powraca tryumfalnie także jako pisarz. (eb)

Zmarł Ian Charleson

Londyn (Reuter) — Aktor Ian Charleson, znany z roli w filmie "Rydwany ognia", który ostatnio grał Hamleta w Londyńskim Teatrze Narodowym, zmarł na AIDS w wieku 40 lat.

Charleson grał również w innym nagrodzonym — tak jak "Rydwany" — Oscarem filmie, "Gandhi". Zostanie on pochowany w rodzinnej Szkocji. (kc)

Sytuacja w ZSRR

(Ciąg dalszy ze str. 3-ej)

do silnej grupy osób promowanych jeszcze przez Andropowa — grupy, która uważa, że wystarczy zupełnie dokonanie reformy gospodarczej w ramach socjalizmu, natomiast szeroka demokratyzacja instytucji politycznych i życia społecznego są niepotrzebne. Jest przeciwnikiem ruchu spółdzielczego i — podobnie jak Ligaczow — uważa, że jest to nie tylko siedlisko kontrrewolucji ale i podstawowe źródło wzrostu nierówności społecznej. Miesiąc temu w wywiadzie dla Radia Moskwa Ryżkow powiedział: "do rozwiązania trudności potrzebujemy — jak się to mówi naukowo — metod nie-ekonomicznych. Myślę o metodach administracyjnych, które należy koniecznie zastosować". Cytat ten charakteryzuje nie tylko jego opcję ideologiczne, ale i jego pojęcie o tym, czym jest nauka.

Sprawom międzynarodowym i narodowościowym opozycja konserwatywna w Związku Radzieckim poświęca niewiele uwagi. Ale — Zjednoczony Front Robotniczy nie ukrywa swej sympatii dla antysemityzmu, zaś ustosunkowując się do niepodległościowych dążeń republik bałtyckich jeden z przedstawicieli Frontu powiedział, że Rosjanie cierpieli więcej niż którykolwiek inny naród Związku Radzieckiego i dlatego dążenia niepodległościowe tych narodów są nieuzasadnione.

Natomiast czołowy krytyk Gorbaczowa z lewej strony — Borys Jelcyn — robi ostatnio wiele, by ugruntować swą opinię populisty. Za podstawowy kierunek działania Jalcyn uważa zmiany personalne i zarzuca Gorbaczowowi nie dość szybkie ich wprowadzanie. W wizji Jelcyna społeczeństwo nie ma nic do zrobienia, poza naciskaniem na jak najszybsze przeprowadzenie zmian na górze.

Kto jest za pierestrojką i Gorbaczowem — ? Oczywiście ci, którzy rozumieją konieczność zmiany i którzy nie chcą żyć dłużej w takim państwie, jakim był dotąd i w znacznym stopniu ciągle jest Związek Radziecki. Ale ludzie ci nie są żadną zorganizowaną siłą, co odróżnia Związek Radziecki na niekorzyść nie tylko od Polski, Czechosłowacji, Węgier, ale nawet od Bułgarii i NRD. Nie wiadomo, ilu takich ludzi jest. Ostatnie sondaże wykazały, że w sukces pierestrojki wierzy dwanaście procent społeczeństwa. Co prawda Tatiana Koriagina twierdzi, że przejęcie władzy przez Ligaczowa spowodowałoby strajk generalny w całym kraju i masowe demonstracje uliczne, ale...to samo mówiło się przecież przed trzynastym grudnia osiemdziesiątego pierwszego roku w Polsce.

Sprzyja też pierestrojce słabiutki ruch spółdzielczy, w którym zresztą znaczną część ludzi nastawia się na szybki i łatwy zysk — czyli zachowuje się, biorąc pod uwagę warunki polityczne, całkowicie racjonalnie, choć może niepatriotycznie. Oczywiście, za pierestrojką jest też inteligencja, czego uzasadniać nie trzeba.

Mało to, ale jak dotychczas Gorbaczow radzi sobie z trudnościami. Zresztą — rola jednostki na Kremlu była zawsze dużo większa niż to przewiduje marksizm-leninizm.

(RWE)

Rodziny wierzą w naszą fachowość

W domach pogrzebowych Malca w pełni respektujemy etniczne i religijne tradycje rodzin. Jest równie ważne dla nas jak i dla nich aby zachowane były odpowiednie zwyczaje pogrzebowe. Rodziny także ufają nam, że zrobimy wszystko aby koszty pogrzebu były przystępne.

Dostępne Kwiaty Pogrzebowe

ISTNIEJĄCY OD 1935

Malec & Sons
GUARDIAN CHAPEL
6000 N. Milwaukee Avenue 774-4100
834 N. Ashland Avenue 421-5800

The GUARDIAN PLAN®
insurance funded prearranged funeral program

★ AUTA

GATEWAY chevrolet

PO CENIE HURTOWEJ DLA PRYWATNYCH OSÓB

AUTA UŻYWANE

Począwszy od
$300
Również
nowe samochody
MÓWIMY PO POLSKU
pytać o
JANA BAŃKĘ

5455 N. Milwaukee Ave., Chicago, IL
Tel. 631-5463 lub 631-9000
Codziennie 9-9, piątek, sobota 9-6
ZAMKNIĘCI W NIEDZIELĘ

★ AUTA

'81 DODGE Aries, $1000. Tel.: 622-8266

'86 MERCURY SABLE
V6, 35 tys. mil, $4900.
'81 BMW 733I, V6.
545-8566.

GOVERNMENT seized vehicles, from $100. Fords, Mercedes, Corvettes, Chevys. Surplus. Buyers Guide (1) 805—687-6000, Ext. S-9725.

'89 CHEVY Spectrum, '87 Nissan Senta, '86 Mazda 323. 247-7779.

Popierajcie tych, którzy ogłaszają się w Dzien. Związkowym

★ Pomoc Domowa

PRACE Z ZAMIESZKANIEM
Wymagany 1 rok doświadczenia. Trochę angielskiego wymagane. Po więcej informacji proszę dzwonić:
273-3166

HOUSEKEEPER LIVE-IN
References required. Must drive. Prefer single mature woman for 3 adults. Must be able to communicate in English. Libertyville location.
Please send resume to:
Box 686 Zgoda
55 E. Jackson Blvd.
Suite 1820
Chicgo, IL 60604-4106

LIVE-IN COMPANION
FOR HANDICAPPED WOMAN
Must speak English. Call:
(708) 595-1142
Between 9 a.m.-5 p.m.

AGENCJA MAGDA
PRACE DLA KOBIET
Z zamieszkaniem lub bez.
Trochę angielskiego. 10:00-6:00
342-5534
2930 N. MILWAUKEE

MIDDLE AGE
OR YOUNGER WOMAN
Live-in, part time, possibly full time, caring for 60-year-old woman. No heavy housework. Good English and social security required.
TEL. (708) 974-3998

POSIADAMY PRACE DOMOWE
DLA KOBIET
AGENCJA
Tel. 775-5550 6255 N. Milwaukee

AGENCJA GLOBE
Dobrze Płatne
Prace Domowe Dla Pań
Ze znajomością języka
Angielskiego.
Umiarkowana opłata.
283-3184

HOUSEKEEPERS
PART TIME
Monday — Friday 8 a.m. — 12 p.m. Alternate wkends. $3.50 per hr. Must be able to communicate in English. Please apply in person at:
BETHESDA HOME
& RETIREMENT CENTER
2833 N. Nordica, Chicago, Ill.
(312) 622-6144

★ Praca Żeńska

POTRZEBNE krawcowe do szycia sukien balowych. 804-0402.

SECRETARY/RECEPTIONIST
We need a secretary/receptionist to assist us in our suburban office. Typing and phone reception along with general duties. Salary negotiable. Total comprehensive benefit package available. Des Plaines location. Must read, write and speak FLUENT English.
CALL (1-708) 299-2200
Ask for office manager

DENTAL ASSISTANT
WANTED
Part time. Evening hours required. Tel. 342-7244. English and Polish speaking.

FEMALE
MACHINE OPERATORS
Must speak English. Apply at:
INTERNATIONAL MACHINE
& TOOL WORKS
2030 W. Rascher Ave.
Chicago, Illinois

CLEANING LADY
Mature person, English speaking, 3-4 days a week, 4-hour day.
472-6300
Call Tuesday and Wednesday
2-6 PM Ask for Ray

KOBIETY DO SPRZATANIA
Na pełen etat. Praca dzienna. Zgłaszac się osobiście pomiędzy 7 rano i 2 po południu.
Pozwolenie na prace wymagane
647-0433
MINIT MAID DOMESTIC
(A PRIVATE EMPL. AGENCY)
7562 N. MILWAUKEE AVE

POTRZEBNA KOBIETA
do pracy w sklepie delikatesowym. Doświadczona. Zgłaszać się osobiście. Musi mówić po ang.
6832 W. Montrose od 3-7 p.m.

POTRZEBNA pani do grupowego sprzątania domów. Dzwonić 6-8 p.m. 251-7172.

★ Praca Żeńska

POTRZEBNA gospodyni domowa. Z zamieszkaniem 6 dni. Tel.: 448-7613. po 4 p.m. w j. angielskim.

FLORYDA
Kobiety w średnim wieku do pracy przy sprzątaniu potrzebne od zaraz stała praca proszę dzwonić wieczorem.
1 (305) 785-5725

CLEANING LADIES
For Chicago area and suburbs. Must speak some English and have Social Security card. Call:
PRESIDENTIAL VILLAS
(708) 789-3150
between 9 a.m.-4 p.m.

POTRZEBNA
BARMANKA
Musi mówić po angielsku. Zgłaszać się osobiście:
3860 W. Fullerton

WANTED WOMAN
For light factory work. Sewing experience desirable. Full or part time. Hours 8:30 - 4 PM. Some English required.
THE TIDY CO. **254-1737**

POTRZEBNA
KOBIETA
do pracy w Motelu w Wisconsin z zamieszkaniem. Stała praca. Doskonałe warunki pracy. Rozmówicie się po polsku.
Zainteresowane dzwonić:
1-608-254-2218

PIELĘGNIARKA Z POLSKI
ze znajomością j. angielskiego potrzebna do Gabinetu Lekarskiego na Północno-zachodniej stronie miasta. Dzwonić w poniedziałki środy i soboty od 9 a.m.-3 p.m.
772-7748

Potrzebna
RECEPCJONISTKA
Wymagana dobra znajomość angielskiego i umiejętność pisania na maszynie.
774-5550
457-878

CAFETERIA POSITION
Part time position at Fenwick High School in Oak Park. Will train, must speak English. Excellent day time hours. 8:30-1 Mon.-Fri. During school year.
Call 286-7038

POTRZEBNA SEKRETARKA
Z dobrą znajomością jęz. ang. i umiejętnością pisania na maszynie. Dzwonić od poniedziałku do piątku.
8 rano 4
622-5848

★ Praca

OD/ID GRINDER
Experienced OD/ID Grinder. To set-up and operate precision grinding equipment. First and second shift.
PROFILE GEAR CORP.
105 S. Bradley Rd., Libertyville, IL
(708) 367-7260
E/O/E/ M/F/V/H

LIMO DRIVERS
Full and part time. Top pay. Company car. Must be able to communicate fluently in English.
Apply in Person
UNITED LIMOUSINE
432 Ogden **Downers Grove**

POTRZEBNA DYPLOMOWANA
POMOC PIELĘGNIARSKA
I POMOC FIZJOTERAPEUTY
Zgłaszać się osobiście:
DOBSON PLAZA
120 Dodge St., Evanston, IL
EOE M/F

RN's & LPN's
Experienced people preferred to work 3 p.m. do 11 p.m. and 11 p.m to 7 a.m., with rotating weekends. Must speak English.
St. Frances Extended Care Center
in Evanston
Call D.O.N. Maggie
(1-708) 492-3320 *EOE M/F*

POTRZEBNE KOBIETY
I MĘŻCZYŹNI
Do pracy domowej z zamieszkaniem lub bez oraz pracy fabrycznej, wysokie wynagrodzenie i świadczenia. Każda praca pisemnie gwarantowana.
IRENE'S INTERNATIONAL
6201 W. Touhy, Chicago 631-8878

AUTO SALES PERSON
Bilingual
Large volume Metro GM Dealer needs new salespeople. Demo, insurance and very aggressive pay plan are yours. Experience preferred, but we will train. Contact
DICK FILE **312—225-4300**

HELP WANTED
ASSEMBLY
Packaging & Assembly. Start immediately. Call (708) 343-4430.
CONSTRUCTION WORK
All phases. Immediate openings. Excellent pay. Call (708) 343-4430.
FACTORY
Most shifts available. Start immediately. Good pay. Call (708) 343-4430.
WAREHOUSE
Work full time, no experience necessarv, good starting pay. Call (708) 343-4430.
BI-LINGUAL
Advance fee required, not an employment agency.
THEJOB LIBRARY

★ Praca

EARN MONEY reading books! $30,000/yr. income potential. Details. (1) 805-687-6000 Ext. Y-9725.

HEALTH CARE
RN's, CNA's & LPN's
All shifts. Full and part time. Half shifts and in-house registry also available. Must speak English.
Good opportunity for individuals with six star nursing home. Good working environment.
Apply in person or call:
WINDSOR MANOR NURSING
& REHABILITATION CENTER
10426 S. Roberts, Rd.,
Palos Hills, IL 60465
(708) 598-3460
Equal Opportunity Employer M/F

FLOOR INSPECTORS
Will be moving to Elgin. Jan. 1990. Exp. in precision machining. 5-8 years, blueprint reading. H.S. required. Must speak English. Day & night shift.
Contact Dir. of Quality Assurance,
E. WALTERS CO.
333 King St., Elk Grove **437-8080**
EOE

Lotnisko O'Hare
Asystent pasażerów na wózku inwalidzkim. Przyuczymy. $5 na start. Musi mówić po angielsku. Tel.: 686-7488 od 8 am-4 pm, od niedzieli do czwartku.

PRESS ROOM
Aggressive growning company seeks energetic conscientious people for a unique opportunity. Candidate will have 2-3 years experience on small presses, willing to have varied duties. Must speak English. Will also train right person. Good benefits and wages. Elk Grove. Call Lee 437-2654 EOE

POTRZEBNE DYPLOMOWANE
POMOCE PIELĘGNIARSKIE
Zgłaszać się osobiście
BUCKINGHAM PAVILION
2625 W. Touhy **Chicago**

VICTORIA BANQUETS NEED
a reliable English speaking man or woman to clean and wash dished. Good pay. Call for interview:
456-1575

LAUNDRY ASSISTANT
PART TIME
Monday-Thursday-Friday & Saturday — 8-12 p.m. Salary $3.50 per hour. Must be able to communicate in English. Please apply in person at:
BETHESDA HOME
& RETIREMENT CENTER
2833 N. Nordica, Chicago, Ill.
(312) 622-6144

OPERATORZY
MASZYN DO SZYCIA
OSOBY DO PRASOWANIA
Pełen etat. Wymagane do świadczenie. Fabrykant odzieży oferuje stałą pracę, wspaniałe świadczenia i wspaniałe warunki pracy. Zgłaszać się:
KOREX
3640 W. Lawrence, Chicago

ASST. MGR.
Bi-lingual mgr. wanted. N.Y.S.E. Intera Corp. has several openings in N.W. Chicago branch. No exp. nec. free training and great co. benefits. For appointment call:
Mr. Leon 312-774-9600

Restaurant
KITCHEN HELP
(South Side)
Full Time. Good Pay.
English helpful but not necessary.
BARRACO'S PIZZERIA
Apply at: 3701 W. 95th St.

HOUSECLEANING — DAYS
Start $6/hr. Benefits, independence, advancement potential. Lake Zurich area. Dependable car necessary. Must speak English.
Call 540-6363

CHILDCARE WORKERS
We have full & part time openings for couples & singles, at our schools. This is a live-in position supervising 12 boys in a cottage setting. We provide salary, housing, all utilities, meals, insurance & at least 5 weeks paid vacation yearly. Experienced raising a family or working with children helpful. Send letter or resume to: Mr. C. Johnson
GLENWOOD SCHOOL FOR BOYS
18700 S. Halsted
Glenwood, Ill. 60425, E.O.E.

Factory Help
* QUALITY CONTROL INSPECTOR
* SHIPPING HELPER
* PRESS BRAKE OPERATOR
* SPOT WELDING OPERATOR
* STRIPPIT OPERATOR
* CLASS "B" LICENSE
TRUCK DRIVER
For 1st & 2nd Shifts
Must speak some English.
KSO METAL FAB
Elk Grove Village
Ask for Mr. "K"
(708) 228-6377

ZATRUDNIMY OD ZARAZ
KOBIETY i MĘŻCZYZN
do pracy w domu starców. Sprzątanie i pomoc przy pacjentach. Wynagrodzenie i ubezpieczenie bardzo dobre. Dzwonić od 7-3 a.m.
249-2400

POTRZEBNA OSOBA
do sprzątania biur i mieszkań. Cały lub poł atatu w ciągu dnia i wieczorem. Konserwator, potrzebne doświadcznie. Musi mówic trochę po angielsku.
Tel: 980-5833

POTRZEBNA OSOBA
do pomocy na pełen etat w Naperville, IL. Dzwonić pomiędzy 4 p.m.-5:30 p.m.
708-894-7244

★ Praca

POTRZEBNA OSOBA
DO GOTOWANIA W RESTAURACJI
Najchętniej kucharz lub kucharka. 40 godzin plus godziny nadliczbowe. Od poniedziałku do piątku. Znajomość języka angielskiego nie wymagana.
708—448-1580
Pani Wanda. — Worth, Illinois.

FAST growing company needs people. (1-312) 622-4201

POTRZEBNY ZESPÓŁ OSÓB
Do nadzorowania ludzi pracujących przy sprzątaniu grupowym.
Ruchome godziny pracy.
Praca dla osób z doświadczeniem przy nadzorze i sprzątaniu grupowym. Konieczna znajmość obsługi automatycznej maszyny do ściągania wosku i polerowania (scrubber/buffer). Codzienne rutynowe sprzątania sklepu. Poprzednie sprzątanie sklepów pomocne. Dobre wynagrodzenie i świadczenia oraz zniżka dla pracowników. Musi mówić po angielsku. Zgłaszać się osobiście.
Venture
6250 Northwest Hwy.
CRYSTAL LAKE
E/O/E M/F

SPRZĄTANIE
MĘŻCZYŹNI i KOBIETY
Północno-zachodnie przedmieścia, potrzebny własny środek lokomocji. Angielski potrzebny do porozumienia się.
(1-708) 526-7997
Dzwonić po angielsku

★ Praca Męska

INSTALLER WANTED
For exterior european windows product. Carpentry experiences necessary. Must have truck, tools and insurance.
Tel. 455-3702

PARKING ATTENDANT
Full time nights and weekends. Northside location. Call evenings.
935-8995

EXPERIENCED MACHINIST
TOP PAY
Full Time
ACORN TOOL INC.
1612 Landmeier Rd.
Elk Grove Village
708-981-1149

CHIEF ENGINEER
NEEDS ASSISTANT
For 120 unit condo. Permanent full time position. 40 hours per week. Must be able to communicate in English. Knowledge of plumbing and general maintenance necessary. Good opportunity for advancement.
561-2564
Ask for Pat.

POTRZEBNY
blacharz samochodowy i pomoc do mycia i czyszczenia. Staż pracy i pozwolenie wymagane.
Bump City Inc.
32 W. Lake Street, Oak Park
Tel. 524-9777

POTRZEBA
Konserwatora
ze znajomością elektryki, spawania i hydrauliki. Proszę zgłaszać się osobiście.
Stanley Machining
& Tool Corp.
425 Maple Ave.
Carpentersville, Il.

POTRZEBA KIEROWCY
Do jazdy dużym truckiem. 2 lata doświadczenia, dalekie trasy oraz na miejscu. Musi mówić trochę po Angielsku.
(1-708) 562-7284
lub (1-708) 345-2859

POTRZEBNI
NARZĘDZIOWCY
Z doświadczeniem 5 letnim. Dobre warunki, wspaniała płaca. Proszę zgłaszać się osobiście.
American Spring and Wire
816 N. Spaulding
Tel.: 826-0800 Ms. Bussington

POTRZEBNY blacharz lakiernik z własnymi narzędziami. 3145 N. Cicero. Tel. 777-5250

MACHINE OPERATORS
PERSONS NEEDED
TO OPERATE
4-SLIDE MACHINES
On 2nd or 3rd shifts.
Previous punch press experience helpfull. Call:
(708) 520-7838
For additional information.
KEATS MFG. CO.
350 W. Holbrook Dr.
Wheeling, Illinois 60090

STATIONARY BOILER ENG.
Must have current City of Chicago stationary engineer's license. Experienced on high pressure steam boiler. Willing to work shift work. Must speak fluent English. Please call:
UNIVERSAL EDIBLE OILS
312—523-0214— Ask for Dado Pugeda.

15 IMMEDIATE OPENINGS
TRACTOR/TRAILER
OWNERS
Vans and reefers needed, permanent or trip lease. Excellent pay. Must speak fluent English.
1—800—526-0193.

★ Praca Męska

STOLARZ
Do kontraktora. Potrzebny.
286-5520 wiecz.

MECHANIC
Needed for CAC AMOCO. Must be able to read, write and speak fluent English. Experience a plus. Good starting salary.
Apply In Person
CAC AMOCO
402 Ogden Ave.
Downers Grove, IL 60515
708—969-5989

SHIPPING/
RECEIVING CLERK
Experience required in all phases of shipping including: preparing work, packaging for safe shipping, and loading trucks. Duties include making some deliveries. Apply in person:
LAYSTROM MANUFACTURING
3900 W. PALMER

Mold Makers
MOLD DESIGNER
CNC MILL OPERATOR
ESTIMATOR
MOLD REPAIR
TOOL CRIB ATTENDENT
Start the New Year by joining Courtesy's Team. 120 man mold shop has openings for experienced people to fill the above positions. Person must speak English. 50 Hr. Week.
★ Excellent Pay
★ Profit Sharing
★ 401 (K) Plan
★ Health Insurance
★ 100% Dep. Coverage
★ Vacation Plan
★ Paid Holidays
COURTESY MOLD
Wheeling **541-7900**

POTRZEBNY DOŚWIADCZONY
LAKIERNIK SAMOCHODOWY
Musi mieć własne narzędzia. Zakład z mówiącym po poł. personelem. Proszę zgłaszać się osobiście:
DEER PARK COLLISION
20168 N. Rand Rd., Palatine
(na północ od Lake Cook Rd.)
Proszę zgłaszać się w jęz. ang.

POSZUKUJE BLACHARZA
Z doświadczeniem w USA i własnymi narzędziami. Zgłaszać się osobiście.
Central Auto Body Shop
3548 W. North Ave. Chicago. Il

KOMPANIA NAPRAWIAJĄCA
DACHY POSZUKUJE
DOŚWIADCZONYCH
PRACOWNIKÓW
Do układania "shingles and shake" lub subkontraktorów. Proszę dzwonić.....**708—438-4131**

POTRZEBNI pracownicy do generalnych remontów domów. Dzwonić po 7 PM. 847-3060

POTRZEBNI HYDRAULICY
do pracy (miedziane rury) cały etat, dobra zapłata. 2 lata doświaczenia.
Tel: 725-7600 lub 545-0853

PRZYJMĘ masarza z doświadczeniem. 5330 W. Belmont. Gene's Sausage.

POTRZEBNY MĘZCZYZNA
Do zakładania płytek marmurowych i ceramicznych. Musi mieć samochód i trochę porozumiec się po Angielsku.
708-956-6333 po 5 p.m.

PRZYJMĘ MECHANIKA
z DOŚWIADCZENIEM
w USA. Zgłaszać się osobiście:
3509 W. FULLERTON

AUTOMATIC SCREW
MACHINE
High quality screw machine co. presently has 1st shift openings in our Brown & Sharpe Dept. We are a clean modern shop offering complete co. bens. inc. hosp., life ins., profit sharing, 401K & bonus plan.
Call 312-227-2830
E.O.E.

TOOL & CUTTER
GRINDER
Leading screw machine job shop is in need of an experienced Tool & Cutter Grinder. Must be exp. with flat, step and form tools. We are a clean, modern shop offering complete co. bens. inc. hosp., life ins., profit sharing, 401K & bonus plan.
Call 708-482-6045
E.O.E

AUTOMATIC SCREW MACHINE
FOREMAN
High quality screw machine job shop is currently seeking a Foreman for its Brown & Sharpe Dept. This is an excellent oppty for an exp. Foreman or an individual ready to accept the challenge of promotion. We offer complete co. bens. inc. hosp., life ins., profit sharing, 401K, bonus plan.
Call 708-482-6045, e.o.e.

GENERAL MAINTENANCE
ELK GROVE STEEL COMPANY
Has an opening for experienced maintenance man. Experience with cranes, grinding (polishing equipment) is necessary.
Send resume or call 708-593-0300
J. Hayes at: 901 Greenleaf
Elk Grove Village
Ill. 60007

★ Do Wynajęcia

W Kondominium z Pralnią
Umeblowane mieszkanie. Do wynajęcia od zaraz. Okolica Jackowo.
Tel.: 252-9613

POKÓJ w basemencie Jefferson Park. 736-3785.

APARTMENT for rent Lawrence-Kennedy Expressway. 867-8491.

★ Do Wynajęcia

2 POKOJE w basemencie umeblowane na Stanisławowie. Od zaraz. 637-4621

IRVING Park-Kimball. 2 sypialniowy apartment, z ogrzewaniem, $450. Odnowione. 283-0052.

ŁADNE PRZESTRZENNE
MIESZKANIE
2 sypialniowe na drugim, oraz 3 pokoje dla pań w nowym basemencie. Okolica Belmont-Central Ave.
282-3576 Po Południu

ŁADNE MIESZKANIE
"Studio Apartment"
W budynku apartamentowym. Pralnia ma miejscu. Niski depozyt. Proszę telefonować codziennie oprócz poniedziałku i czwartku, od 4:15 — 7:30
489-6623

SZÓSTKA DO WYNAJĘCIA
świeżo odnowione, przyjemne mieszkanie. Irving — Central. Może być z garażem. Od zaraz. Cena przystępna
282-1751 od 7 wiecz.

4 ROOMS heated, stove, refrigerator, new carpet. 5925 W. Montrose. 685-6429.

POKÓJ w basemencie starszym, spokojnym lub małżeństwu. Belmont/Central. 202-9140

★ Biuro Do Wynajęcia

WYNAJMĘ część biura, okolica Milwaukee — Lawrence. 283-2200 777-6943

★ Parcele

DO SPRZEDANIA
Parcelę z garażem i biurem w sercu Polonii, nadające się na każdy interes lub budowę. Po informacje dzwonić:
685-2231 lub 965-3565 wieczorem,
prosić Janinę lub Aleksa.

★ Rozmaite

SPRZEDAM szlifierkę do parkietu oraz bafiarkę, wysokoobrotową. 274-2539

TOWARY NIEZBĘDNE DLA POWRACAJĄCYCH DO POLSKI
—Transformatory; Posiadamy transformatory do wszelkich urządzeń n.p; piec mikrofalowy, magnetowid, magnetofon, suszarka.
—Aparaty fotograficzne automatyczne z wbudowaną lampą błyskową od $25 w zywż (Pentax, Konica, Canon, Yashica, Ikon, Konit, Minolta).
—Filmy kolorowe po cenach niższych niż w Polsce.
—Telefony na polski system od $6 w zwyż. Posiadamy także telefony bezkablowe 110/220V.
—Magnetofony dwu kasetowe 110/220V z radiem stereofonicznym.
—Wykrywacze radaru, gry elektroniczne, wieczne pióra chińskie, piórniki, linijki z kalkulatorem słonecznym, słoneczne kalkulatory naukowe, zapalniczki, baterie do ładowania i prostowniki 110/220V, lornetki japońskie, różańce które świecą w ciemności.
—ATLANTIC—zegarki szwajcarskie od $30 w zwyż, zegarki elektroniczne, długopisy z zegarkiem, elektroniczne breloczki do kluczy kredki i mazaki, kosmetyki.
—Wywołujemy w ciągu 24 godzin filmy; (24 zdjęcia $3.95, 36 zdjęć $5.95).
—Po najniższych cenach, oferujemy wyroby ze złota i srebra. Posiadamy piękne korale oraz wyroby ze złota i korala.
Zapraszamy od 11-8-ej
GOLDMART
3113 N. Milwaukee
Tel: 463-5583
P.S. Skupujemy wszelkie wyroby ze złota i srebra.

★ Chcę Kupić

KUPIĘ stare motocykle obojętnej marki. 274-2539

★ Przeprowadzki

PRZEPROWADZKI, małe i duże 486-2911.

PRZEPROWADZKI truckiem. 867-7527.

PRZEPROWADZKI trockiem. 869-9077, 622-6794.

★ Naprawy Lodówek

NAPRAWA lodówek. Tel. 486-6751.

LODÓWKI, klimatyzatory, pralki, suszarki. Gwarancja. 736-5635.

• LODÓWKI • KLIMATYZATORY
• PRALKI • SUSZARKI
• KUCHENKI • OGRZEWANIE
GWARANCJA
685-7052

★ Usługi

NAPRAWIAM samochody u siebie lub u ciebie. 286-6682.

SAMOCHODY naprawiam u Ciebie lub u siebie. 539-3243 lub 889-5386.

DENTYSTA
Pacjenci prywatni i ubezpieczeni.
Spłaty w ratach.
Od 9 AM-10 PM
BEZBOLESNE LECZENIE
4417 N. Central **282-4021**

ZAKŁADAM TANIO
Dywany (carpets). Możliwość kupna u mnie lub samemu. Pytać o Piotra
735-3733

DENTYŚCI
Wygodne godziny wieczorne.
Nieskie ceny.
3033 N. Milwaukee **486-8889**

★ Ogrzewanie

NAPRAWA pieców do ogrzewania oraz roboty hydrauliczne. 394-9471.

★ Malowanie

MALUJĘ mieszkania solidnie, czysto bardzo tanio. Na południu i północy miasta. 847-3963

Zakłady karne Illinois pękają w szwach

Missouri zwraca 250 więźniów Illinois — wycofuje się z kontraktu!

Lane

Springfield (CT) — W związku z rosnącym przepełnieniem stanowego zakładu karnego w Missouri, tutejsze władze rozpoczęły wysyłać więźniów do Illinois — do ośrodków penitencjarnych w Galesburg i Mt. Sterling. Na mocy kontraktu, podpisanego w lipcu, stanowy zakład karny Missouri, Western Missouri Correctional Center (WMCC), trzymał 250 więźniów z Illinois.

Umowa zawarta z Wydziałem Więziennictwa Illinois opiewała na rok, ale już w ub. tygodniu władze Missouri oznajmiły, że nie mogą jej dotrzymać, ponieważ liczba więźniów w WMCC przekroczyła dozwoloną granicę.

Jak poinformował Michael Lane, dyrektor Wydz. Więziennictwa Illinois — populacja więźniów w zakładach karnych stanu Lincolna przekroczyła już dozwolone limity o 6,100 osób.

Rzecznik Wydz. Więziennictwa Illinois — Nic Howell potwierdził, że pierwszych 100 więźniów powróciło do Illinois. Następnych 150 należy się spodziewać w ciągu najbliższych tygodni.

Zdaniem Lane'a, Missouri — podobnie jak Illinois — przeżywa niespodziewany wzrost przepełnienia w więzieniach stanowych, spowodowany zintensyfikowaniem zwalczania przestępstw związanych z narkotykami.

W Illinois, od r. 1985 do końca 1989 podwoiła się liczba więźniów odbywających karę pozbawienia wolności za przestępstwa popełnione na tle narkotykowym. W tym samym okresie czasu wzrosła przeciętna wyroków — z 3.6 lat na 4.2 lata.

Warto dodać, że kontrakt z Missouri został przez Illinois sfinansowany kosztem $6 mln, wyasygnowanych przez Legislature stanową, która stwierdziła, że tempo przyrostu populacji więziennej znacznie przewyższa możliwości naszego stanu, dotyczące stworzenia właściwych warunków pobytowych dla więźniów.

Legislatura Illinois przyjęła również wniosek gubernatora Jamesa Thompsona, na przyznanie $97 mln na wybudowanie trzech nowych zakładów karnych, które dysponować mają w sumie 1,328-ma miejscami.

Lane zauważył jednak, że tylko w ub. roku liczba więźniów w Illinois zwiększyła się o 3,631 osób. W opinii Lane'a — pozwala to postawić pesymistyczną prognozę, że zanim nowe zakłady karne powstaną, populacja więźniów urośnie na tyle, że już nie będzie się w stanie pomieścić w nowych ośrodkach.

Trzy nowe zakłady karne mają powstać w Mt. Vernon, Robinson i Taylorville.

(ao)

Stronnicy Phelana zarzucają Kusperowi stronniczość i nepotyzm

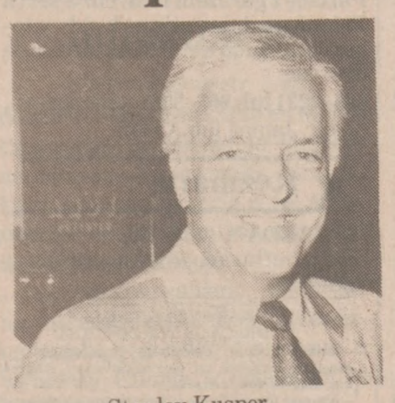
Stanley Kusper

Chicago (CT) — Demokrata Richard Phelan, który z pozycji niezależnej ubiega się o nominacje Partii Demokratycznej pow. Cook na urząd przewodniczącego Rady Powiatu Cook, zarzucił swemu rywalowi wyborczemu, Stanley Kusperowi, "klerkowi" powiatowemu, naruszenie przepisów wyborczych.

Jak oświadczyli przedstawiciele komitetu kampanijnego Phelana — renomowanego prawnika z Winnetka — prawomocność jego kandydatury sprawdzają ci sami pracownicy biurka "klerka" pow. Cook, którzy zbierali podpisy pod petycjami wyborczymi Kuspera.

Przypomnijmy, że biuro "klerka" powiatowego koordynuje wyborami na szczeblu powiatowym.

Komitet kampanijny Phelana — któremu ostatnio zmarła żona i który zastanawiał się chwilowo nad wycofaniem się z wyścigu wyborczego — wymienił, jako przykład naruszenia etyki pracownika władz powiatowych i przepisów wyborczych, dwa nazwiska — Elaine Ostowski i James Wójcik.

Wg przedstawicieli kampanii wyborczej Phelana, Ostrowski i Wójcik, sami zbierali podpisy pod petycjami wyborczymi Kuspera, a ponadto Wójcik przekazał na konto kampanijne swego szefa — 300 dolarów. Właśnie Ostrowski i Wójcik zostali wyznaczeni — jak podkreślił komitet kampanijny Phelana, do ustalania wiarygodności podpisów wyborców pod petycjami tego ostatniego.

Phelan

Ponadto, stronnicy Phelana ujawnili, że William Corso, kierownik d/s kontroli petycji wyborczych w biurze Kuspera — złożył na konto wyborcze tego ostatniego 850 dol., a Robert Logay, kierownik wydziału d/s elekcji — 300 dol.

Kusper stanowczo odrzucił oskarżenie o nepotyzm i stronniczość, a wszelkie zarzuty obozu Phelana określił jako nic nie znaczącą retorykę polityczną. Bez wdawania się w szczegóły zarzutów Kusper oznajmił oficjalnie, że bezstronny sędzia Sądu Okręgowego Pow. Cook jest dostępny dla każdego kandydata, a ponadto podkreślił, że proces kontroli petycji wyborczych jest otwarty dla opinii publicznej, ale równocześnie zabezpieczony zgodnie z wymogami uczciwych wyborów.

Oprócz Phelana i Kuspera o nominację Partii Demokratycznej na urząd przewodniczącego Rady Pow. ubiegają się senator stanowy Ted Lechowicz — oficjalnie popierany przez tę partię oraz Eugene Pincham, czarny sędzia Sądu Apelacyjnego Illinois, który prowadząc prawie 3 lata temu kampanię wyborczą na rzecz reelekcji pierwszego murzyńskiego burmistrza Chicago, stwierdził, że każdy mieszkający na południe od Madison str. wyborca, powinien zostać powieszony, jeśli nie odda swego głosu na Harolda Washingtona. (ao)

Uniwersytety stanowe nadal niedoinwestowane

Stanowa Rada Wyższej Edukacji nie przewiduje podwyżki opłat za uniwersytety i kolegia stanowe w roku szkolnym 1990/91 a tym samym nie zamierza wywierać nacisku na podwyżkę podatku dochodowego, z którego tradycyjnie jest finansowana oświata publiczna.

Specjaliści od oświaty powątpiewają jednakże w te zapewnienia, pokreślając że szkoły wyższe w Illinois od lat cierpią na niedostatek funduszy a obecnie nasz stan znajduje się na szarym końcu pod względem wysokości wydatków budżetowych przypadających na głowę ucznia.

W latach 1980-1988 opłaty studenckie za uniwersytety stanowe wzrosły o 143,9% za kolegia o 102,6% podczas gdy indeks cen artykułów konsumpcyjnych wzrósł w tym samym czasie o 49,9%.

Nawet podwyżka opłat, wprowadzona na przestrzeni ostatnich lat nie poprawiła pozycji oświaty w Illinois, która z pozycji 35-tej w latach poprzedzających 1980 spadła na 47-mą w roku 1988.

Równocześnie podkreśla się, że sprostanie konkurencji innych uczelni i dotrzymanie kroku rozwojowi nauki i wymogom postępu technicznego spowoduje konieczność wprowadzenia nowych programów, wymagających większych nakładów finansowych.

Z drugiej strony, ponieważ eksperci budżetowi nie przewidują znaczniejszych wpływów skarbowych z zamkniętego obecnie roku fiskalnego 1989, nie ma nadziei na zasilenie oświaty stanowej większym zastrzykiem środków.

W tej sytuacji dźwignięcie jej na pozycję wyższą w skali kraju nie będzie możliwe w nadchodzących latach. (ad)

CHICAGO — Przewodniczący Sądu Okręgowego pow. Cook, sędzia główny G. Comerford (pierwszy z prawej) zaprzysiągł Arnette R. Hubbard (druga z prawej) na stanowisko nowego członka Chicagoskiej Rady Wyborczej. Świadkami ceremonii byli dwaj pozostali członkowie Rady — jej przewodniczący Michael J. Hamblet (z lewej) i Raymond L. Jagielski.
Hubbard zastąpiła w Chicagoskiej Radzie Wyborczej — Nikki M. Zollar, która nie ubiegała się o nominację na kolejną kadencję. Hubbard jest prawnikiem o rozległym doświadczeniu. Sprawowała funkcję prezesa dwóch stowarzyszeń prawniczych: Cook County Bar Association i National Bar Association.
Warto przypomnieć, że Chicagoska Rada Wyborcza składa się z trzech członków, mianowanych przez Sąd Okręgowy pow. Cook. Trzej członkowie Rady wybierają sami swego przewodniczącego. W myśl obowiązującego prawa obydwie partie — Demokratyczna i GOP — muszą posiadać swą reprezentację w Radzie. Jak sama nazwa wskazuje, Chicagoska Rada Wyborcza odpowiedzialna jest za przeprowadzenie elekcji na tereneie Chicago. (ao)

Modernizacja systemu kanalizacyjno-ściekowego trwa!

Chicago (inf. wł.) Z początkiem stycznia br. władze miasta rozpoczęły modernizację systemu kanalizacyjno-ściekowego kolejnych dwóch dzielnic Chicago: Edgewater i Lawn.

Nowy system kanalizacyjno-ściekowy nie tylko usprawi obsługę mieszkańców i użytkowników, ale również zabezpieczy ich przed niszczącymi skutkami powodzi, do których dochodzi w Chicago coraz częściej w ostatnich latach.

Modernizajca kanalizacji i ścieków rozpoczęła się już w listopadzie. Pierwsze przedsięwzięcia — które ukończono — miały miejsce w południowo-zachodniej i północno-zachodnich dzielnicach Chicago.

(ao)

Konkurs talentów 1990

w chicagoskich parkach

Po raz 11 z kolei zarząd chicagoskich parków organizuje w lutym konkurs talentów muzycznych, instrumentalnych i wokalnych.

Eliminacje będą prowadzone we wszystkich 61 placówkach Dystryktu Parków na terenie naszego miasta. W tym roku dla zwycięzców przewidziane są różnorodne nagrody od stypendiów pokrywających naukę w najznaczniejszych szkołach muzycznych do występu w programie telewizji kablowej i kontraktu z agentem włącznie.

Zwycięzcy eliminacji lokalnych (pierwszego stopnia) wezmą udział w finałach w kwietniu w Daley Bicentennial Plaza przy 337 East Randolph w Grant Parku.

Spośród nich specjalny zespół sędziowski wyłoni finalistów, którzy wystąpią na letnim festiwalu Music Showcase w Petrillo Music Shell.

Zainteresowani konkursem muzycznym mogą uzyskać informację w sprawie przesłuchań u instruktorów muzycznych poszczególnych parków lub zadzwonić do sekcji muzycznej zarządu parków (Park District Music Section) na nr. tel. 294-2320 pomiędzy 9 rano i 4 po południu. (ad)

Ratujmy kościół Matki Boskiej Anielskiej

Przyjęcie koktajlowe "Meet an Angel" wydane na rzecz ratowania kościoła Matki Boskiej Anielskiej było kolejnym etapem akcji gromadzenia funduszy przeznaczonych na remont i otwarcie zabytkowego kościoła.

Przypominamy, że decyzją władz archidiecezji został on zamknięty 4 stycznia 1988, a na barki parafian złożono ogromne zadanie zgromadzenia 1,258 mln dol do dnia 31 stycznia 1990.

Powstała w tym celu organizacja Marian Fund, Ltd, zgromadziła już 650 tys. dol.

Kardynał Joseph Bernardin wyznaczył biskupa Alfreda Abramowicza na koordynatora wszystkich działań zmierzających do ratowania kościoła.

Wszyscy, którzy chcą pomóc w gromadzeniu funduszy dla kościoła Matki Boskiej Anielskiej proszeni są o skontaktowanie się z komitetem poprzez specjalną "gorącą" linię, nr.: 708/480-9501.

(ad)

Wkrótce remont kolejnej autostrady

Miejski Departament Robót Publicznych ogłosił, że w najbliższych miesiącach rozpocznie się remont autostrady Kennedy oraz innych głównych ulic Chicago, stanowiących arterie dojazdowe tej drogi.

Na pierwszym miejscu listy znalazła się Lake Shore Drive, która przejdzie remont nawierzchni na odcinku od ulic Hollywood do wjazdu na autostradę Stevenson (I-55).

Odcinek pomiędzy Erie i Monroe, przebudowany w roku 1987 pozostanie nietknięty, gdyż nawierzchnię wyremontowano już w czasie "prostowania" niebezpiecznego podwójnego zakrętu w tym rejonie.

Na liście ulic, przeznaczonych do remontu znalazły się też Elston, Milwaukee i Clybourn a także parkingi przylegające do stacji kolejki obsługującej rejon, przez który biegnie Kennedy Expressway.

Lista dróg i obiektów, przeznaczonych do remontu w ramach przebudowy autostrady nie jest jeszcze zamknięta, przewiduje się m.in. dodatkowe włączenie do całości projektu usprawnienia odcinka Edens-Ohio Street, stanowiącego wąskie gardło.

Całkowity koszt przedsięwzięcia nie jest znany, gdyż nie ukończono dotąd prac projektowych i nie uściślono zakresu robót. Szacuje się, że inwestycja może kosztować od 400-450 mln dol. i planuje się, że zostanie ukończona w roku 1992. (ad)

2 lata więzienia za łapówkarstwo

Chicago. (CT)—Pracujący od 22 lat w policji chicagoskiej patrolowy Daniel O'Connor został skazany za łapówkarstwo na 2 lata pozbawienia wolności i $5 tys. grzywny.

O'Connor ujawnił udającemu złodzieja samochodów agentowi FBI, poufne informacje dotyczące kilku luksusowych aut.

Jak ustalono w toku dochodzenia, O'Connor przyjął pięć łapówek, w granicach od $100 do $500 każda. (ao)

Już jesienią mogą się zacząć prace remontowe na I — 294

Springfield, Chicago (CST) — Jak poinformowała agencja stanowa, zarządzająca płatnymi autostradami, Illinois State Toll Highway Authority, przebudowa Tri-State Tollway może rozpocząć się już najbliższej jesieni.

Zgodnie z $350 mln projektem, Tri—State — zwana również Interstate 294 — zostanie poszerzona, co znacznie zwiększy jej przepustowość, a ponadto — zaopatrzona w nową nawierzchnię i nowy most.

Przez autostradę płatną I - 294 przejeżdża dziennie 155 tys. samochodów.

Jak wyjaśnił dyrektor wykonawczy ISTHA, Thomas H. Morsch Jr. Tri-State Tollway musi zostać oddana z powrotem do użytku zanim rozpoczną się planowane już od dawna prace na autostradzie Kennedy Expy. Jak wiadomo, obydwie te drogi są jedynymi trasami dojazdowymi do lotniska O'Hare i sytuacja, w której obydwie byłyby nieczynne jest niedopuszczalna.

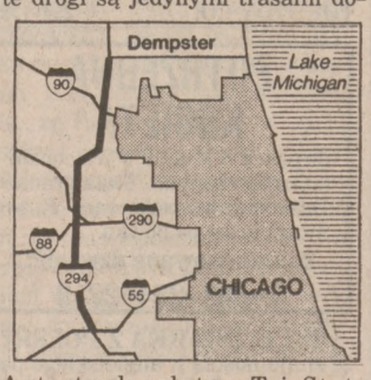

Autostrada płatna Tri-State Tollway czyli I-294.

Morsch zapewnił również, że podczas realizacji projektu I — 294 będzie przejezdny. Prace może nieco przeciągną się z tego powodu w czasie — powiedział dyrektor wykonawczy — ale za to kierowcy nie staną w obliczu braku połączenia ze swymi dotychczasowymi punktami docelowymi. Przyznał również, że pewne rozciągnięcie projektu w czasie nieco zwiększy jego koszta, ale równocześnie podkreślił, że ISTHA użyje swych własnych funduszy — nie pochodzących z kieszeni podatnika — na remont I — 294.

W ramach remontu przewidziano:

— Poszerzenie autostrady z sześciu do ośmiu pasm ruchu, na odcinku do Hinsdale do Dempster (20.4 mili).

— Wybudowanie wiaduktu nad torami kolejowymi w Bensenville, kosztem 40 mln dol.

— Zmianę nawierzchni na odcinku od I - 55 do Dempster.

Wykonawcą projektu architektonicznego wiaduktu będzie firma MTA ze Springfield, która w ub. r. wygrała kontrakt na to przedsięwzięcie. (ao)

Za miesiąc rozpoczyna się Auto Show

Chicago (inf. wł.) — W dniach od 10 do 18 lutego w chicagoskim pawilonie wystawowym McCormick Place, przy 23rd Str i South Lake Shore Dr., odbędzie się tradycyjna już wystawa samochodowa — AUTO SHOW.

Imprezę można również obejrzeć na ekranach telewizorów i to nie tylko w Chicago ale także w New York, Los Angeles, Filadelfii, San Francisco, Bostonu, Detroit, Dallas — Fort Woth, Washington D.C. i wielu innych, poprzez nasz lokalny kanał 9-ty, za pośrednictwem satelity.

Informacje w sprawie rezerwacji i ceny biletów można uzyskać telefonując pod nr.791-7000 (tylko w j. ang.) (ao)

Illinois a prawo do godnej śmierci

Rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych sprawy Nancy Cruzan podłączonej od roku 1983 do systemu podtrzymania życia i sztucznie odżywianej na niekorzyść rodziców żądających przerwania beznadziejnego procesu opóźniania naturalnej śmierci dziewczyny, której mózg został niedowracalnie uszkodzony, wzbudziło obawy, że predenens ten podważy regulacje istniejące już w poszczególnych stanach.

Prawo Illinois stanowi, że osoby nieuleczalnie chore, które chcą umrzeć w sposób naturalny mogą zaznaczyć ten warunek w obowiązujcym za życia testamencie lub scedować swoje prawo na osobę, która przez dłuższy okres czasu będzie reprezentować ich wolę, gdy mózg przestanie pracować.

Zgodnie z testamentem obowiązującym za życia i w świetle prawa lekarze muszą odłączyć chorego od systemu podtrzymania życia, jeśli aparatura spełnia jedynie funkcję opóźniania śmierci pacjenta.

Joseph Shuman, prawnik z zawodu i równocześnie prezes Hemlock Society of Illinois, występujący w obronie prawa do śmierci, uważa przepisy stanu Illinois za najdalej idące w wśród innych kodeksów regulujących sprawy z dziedziny opieki medycznej w całym kraju.

Co prawda Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych potwierdził, że w Konstytucji nie istnieje postanowienie o prawie do śmierci, co nie znaczy jednak, że ustawodawstwa stanowe nie mogą tej kwestii regulować we własnym zakresie równocześnie pozostając w zgodzie z Ustawą Najwyższą.

Prawo stanu Missouri z którego pochodzi Nancy Cruzan bezwzględnie zakazuje odłączenia systemu sztucznego odżywiania od pacjentów będących w stanie wegetatywnym. (ad)

Poznaj zabytki miasta Chicago

Fragment ciągu 40-tu przylegających do siebie kamieniczek, określanych jako Alta Vista Terrace — od ulicy przy której się znajdują, na odcinku pomiędzy Grace i Byron. Manipulując 20-ma rodzajami fasad, architekt J. C. Brompton wprowadził urozmaicenie do wyglądu zewnętrznego budynków, których wnętrza są prawie identyczne. Alta Vista Terrace został wzniesiony w latach 1900-1904.

LOTERIA

WYNIKI LOTERII STANOWEJ

Daily Lottery	Pick 4
8 stycznia 1990	8 stycznia 1990
0 3 0	7 2 7 5

LITTLE LOTTO Poniedziałek, 8 stycznia 1990 01 10 11 29 31

LOTTO Sobota, 6 stycznia 1990 15 19 26 33 38 41

DO WYGRANIA W SOBOTĘ W LOTTO 5 MLN DOL.